

**MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN MUN. CHIȘINĂU**

**RAPORT DE AUTOEVALUARE
ÎN VEDEREA ACREDITĂRII PROGRAMULUI DE STUDII LICENȚĂ
141.08.01 LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
FORMA DE STUDIU: învățământ cu frecvență la zi,
învățământ cu frecvență redusă**

Domeniul general de studii – 14. Științe ale educației

Domeniul de formare profesională 141. Educație și formarea profesorilor

**Perioada elaborării:
24.09-24.10.2016**

**Data depunerii la ANACIP
25.10.2016**

**UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT „ION CREANGĂ”
DIN MUN. CHIȘINĂU**

Catedra de istorie și teorie literară

**Rectorul UPS „Ion Creangă”,
Nicolae Chicuș, prof. univ. dr.**

---

semnătura

Șeful catedrei: Vlad Caraman, conf. univ. dr.

---

semnătura

Date de contact: tel. 069359846 ; e-mail: vladcaraman@yahoo.it

Domeniul general de studiu	14. Științe ale educației
Domeniul de formare profesională	141. Educație și formarea profesorilor
Codul și denumirea programului de studiu	141.08.01 Limba și literatura română
Ciclul de studiu	ciclul I, Licență
Nivelul CNC/CEC	6
Forma de organizare	învățământ cu frecvență la zi și învățământ cu frecvență redusă
Credite ECTS	180/240 credite
Pagina web a instituției	www.upsc.md

Perioada elaborării: 24.09-24.10.2016

CUPRINS

Standard de acreditare 1. POLITICI PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII	4
Criteriul 1.1 Cadru juridico-normativ de funcționare a programului.....	4
Criteriul 1.2 Strategii, politici și managementul intern al calității.....	5
Standard de acreditare 2. PROIECTAREA ȘI APROBAREA PROGRAMELOR	6
Criteriul 2.1 Proiectarea și aprobarea programului de studiu.....	6
Criteriul 2.2 Conținutul programului de studiu.....	7
Standard de acreditare 3. ÎNVĂȚAREA, PREDAREA ȘI EVALUAREA CENTRATE PE STUDENT	11
Criteriul 3.1 Procesul de predare-învățare	11
Criteriul 3.2 Stagiile de practică	13
Criteriul 3.3 Evaluarea rezultatelor academice.....	15
Standard de acreditare 4. ADMITEREA, EVOLUȚIA, RECUNOAȘTEREA ȘI DOBÎNDIREA DE CERTIFICĂRI DE CĂTRE STUDENT	17
Criteriul 4.1 Admiterea studenților.....	17
Criteriul 4.2 Progresul studenților.....	18
Criteriul 4.3 Recunoașterea și dobândirea de certificări.....	19
Standard de acreditare 5. PERSONALUL ACADEMIC	20
Criteriul 5.1 Recrutarea și administrarea personalului academic.....	20
Criteriul 5.2 Dezvoltarea personalului academic.....	22
Criteriul 5.3 Activitatea de cercetare științifică și inovare a personalului academic.....	24
Standard de acreditare 6. RESURSE DE ÎNVĂȚARE ȘI SPRIJINUL PENTRU STUDENT	25
Criteriul 6.1 Personalul administrativ și auxiliar.....	25
Criteriul 6.2 Resursele materiale și de învățare.....	25
Criteriul 6.3 Resursele financiare.....	28
Criteriul 6.4 Asigurarea socială a studenților.....	29
Standard de acreditare 7. MANAGEMENTUL INFORMAȚIEI	30
Criteriul 7.1 Accesul la informație	30
Criteriul 7.2 Bazele de date.....	31
Standard de acreditare 8. INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC	31
Criteriul 8.1 Transparența informațiilor de interes public cu privire la programul de studiu...	31
Standard de acreditare 9. MONITORIZAREA CONTINUĂ ȘI EVALUAREA PERIODICĂ A PROGRAMELOR	32
Criteriul 9.1 Proceduri privind monitorizarea, evaluarea și revizuirea periodică a programului de studiu.....	32
Criteriul 9.2 Angajarea în câmpul muncii	33
Standard de acreditare 10. ASIGURAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ÎN MOD CICLIC	35
Criteriul 10.1 Asigurarea externă a calității.....	35

ANEXE

Anexa 1. Copia certificatului de constituire/înregistrare a instituției

Anexa 2. Dovada ultimei acreditării a programului de studiu

Anexa 3. Copia autorizației sanitare de funcționare (pentru toate incintele utilizate în procesul de studii)

Anexa 4. Copia avizului de prevenire și stingere a incendiilor la desfășurarea unor genuri de activitate (pentru toate incintele utilizate în procesul de studii)

Anexa 5. Planul de învățământ la programul de studiu aprobat de Ministerul Educației

1. POLITICI PENTRU ASIGURAREA CALITĂȚII

1.1. Cadrul juridico-normativ de funcționare a programului

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău (UPSC) este o instituție publică de formare, cercetare și dezvoltare socială, cu personalitate juridică, parte integrantă a sistemului de învățământ superior din Republica Moldova, subordonată Ministerului Educației al Republicii Moldova. Instituția a fost înființată în baza *Hotărârii Guvernului Republicii Moldova (HG) nr. 330* din 21 mai 1992 „Cu privire la reorganizarea sistemului învățământului universitar”, fiind succesoarea Institutului Pedagogic Moldovenesc de Stat, fondat la 16 august 1940, redenumit în 1955 Institutul Pedagogic de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

Universitatea este persoană juridică necomercială, înregistrată în Registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor prin decizia nr. 1007600035769 din 01 iunie 2007 a Camerei Înregistrării de Stat, Ministerul Dezvoltării Informaționale al Republicii Moldova (copia Certificatului de înregistrare, anexa 1), dispune de ștampilă cu stema de stat a RM și logo, conturi bancare, inclusiv în valută străină). Instituția funcționează în baza Constituției RM (29.07.94), Codului educației (nr. 152, 17 iulie 2014), Legii privind aprobarea Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților privind pregătirea specialiștilor în învățământul superior, ciclul I (Legea nr. 142-XVI din 7 iulie 2005), Cartei universitare, înregistrată la Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nr. 5964, din 23 decembrie 2015, acordurilor, convențiilor și tratatelor internaționale la care a aderat RM, documentelor naționale și reglementărilor proprii (www.upsc.md).

În prezent, universitatea este formată din șapte facultăți: Facultatea de Filologie, Facultatea de Istorie și Geografie, Facultatea de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Științe ale Educației, Facultatea de Psihologie și Psihopedagogie Specială, Facultatea de Arte Plastice și Design și Facultatea de Perfecționare a Cadrelor Didactice și a celor cu Funcție de Conducere. Studiile în cadrul universității sunt organizate conform Procesului de la Bologna la toate trei cicluri de instruire: licență, master, doctorat, în baza Sistemului European de Credite Academice Transferabile.

Universitatea a fost supusă acreditării academice în anii 2002 și 2008. Conform deciziei Consiliului Național de Evaluare Academică și Acreditare a Instituțiilor de Învățământ din Republica Moldova, aprobată prin *Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 559* din 7 mai 2002, certificat de acreditare nr. 009, UPSC a fost acreditată în ansamblu și reacreditată în anul 2008 prin decizia Colegiului Ministerului Educației și Tineretului nr. 4.2.1. din 29 august 2008, certificat de acreditare seria AU nr. 000132 2002, 2005, 2006, 2007 și 2008 (în anul 2002 au fost acreditate 24 de programe, în 2005 – 6 programe, în 2006 – 11 programe, în 2006 – 9 programe, în 2008 – 3 programe) (anexa 2).

UPSC „Ion Creangă” deține autorizație sanitară de funcționare nr. 5669, eliberată la 11.05.2012 de Ministerul Sănătății al RM, Centrul de Sănătate Publică din mun. Chișinău (anexa 3) și Avizul de prevenire și stingere a incendiilor la desfășurarea unor genuri de activitate (pentru toate incintele utilizate în procesul de studii (anexa 4).

Toate informațiile de interes public privind activitatea de funcționare și organizare a procesului de studii în cadrul UPSC sunt plasate pe site-ul universității www.upsc.md.

În anul 2006 UPSC a fost acreditată în calitate de organizație din sfera științei și inovării (*Certificat de acreditare seria P nr. 012, prin Hotărârea CNAA nr. 18/AC din 02 martie 2006*) și reacreditată în anul 2011 (*certificat de acreditare seria P nr. 048, prin Hotărârea Comisiei de acreditare a organizațiilor din sfera științei și inovării a CNAA nr. AC-7/2 din 09 noiembrie 2011*).

- **Descrierea istoricului programului de studii**

Programul *Limba și literatura română*, cu denumirea inițială *Limba și literatura moldovenească*, și-a început activitatea în anul 1938, fiind redenumit, în anul 1992, *Limba și literatura română*, cod 141.08.01 (învățământ cu frecvență la zi și învățământ cu frecvență redusă). Responsabili de pregătirea specialiștilor cu studii superioare de licență sunt: Catedra de limbă română și filologie clasică și Catedra de istorie și teorie literară.

În perioada supusă evaluării (2011-2016), au fost pregătiți circa 250 de specialiști la acest program (56 la învățământ cu frecvență la zi și 194 învățământ cu frecvență redusă).

Programul de studii corespunde Cadrului Național al Calificărilor și standardelor ocupaționale. Conferirea titlului, la absolvire, corespunde Nomenclatorului domeniilor de formare profesională – licențiat în științe ale educației. Calificarea obținută îi permite absolventului să activeze în instituții de învățământ preuniversitar (gimnazial), în calitate de *profesor de limbă și literatură română*. În afara sistemului educațional, absolventul se poate angaja în calitate de *corector, lector, redactor, referent*. Conform prevederilor Codului Educației, absolvenții se vor angaja în instituțiile preuniversitare la treapta gimnazială, pentru treapta liceală fiind necesare studiile de masterat.

În anul 2008 programul a fost supus acreditării naționale.

Cadrul juridic-normativ al programului este conform cerințelor legale.

1.2. Strategii, politici și managementul intern al calității

1.2.1. Strategia și politica educațională în asigurarea calității în UPSC

Strategiile pentru asigurarea calității în cadrul universității vizează: orientarea spre satisfacerea cerințelor și așteptărilor studenților, angajatorilor și ale celorlalte părți interesate; atitudinea proactivă a conducerii instituției în problema calității, care se exprimă prin crearea unui mediu adecvat performanței pe toate dimensiunile activității; abordarea problemei calității în termeni strategici: misiune, valori, principii, politici, strategii, obiective; preocuparea pentru dezvoltarea unei culturi a calității la nivel instituțional; formarea specializată a personalului angajat în domeniul calității și formarea generală în asigurarea calității a întregului personal; menținerea sub control și îmbunătățirea continuă a proceselor din instituție; implicarea și responsabilizarea personalului; identificarea unor indicatori relevanți ai calității și introducerea de mecanisme de evaluare internă a acestora.

- ***Analiza corelației obiectivelor programului de studii cu strategia și politicile de asigurare a calității.***

În planurile catedrei și în planurile individuale ale profesorilor, în Planul de acțiuni pentru modernizarea și asigurarea calității instruirii sunt programate activități referitoare la calitatea procesului educațional; la ședințele de catedră se discută subiecte legate de calitatea, perfecționarea procesului educațional (a se vedea *procesele-verbale, Planurile de acțiuni pentru modernizarea și asigurarea calității instruirii de la catedre*). Aici, se înscriu și elaborarea de cursuri în PowerPoint, predarea cu ajutorul mijloacelor tehnice moderne, susținerea lecțiilor publice etc. Majoritatea profesorilor țin cursurile integral cu utilizarea mijloacelor tehnice moderne; valorifică, la ore, noi tehnici de lucru, eficiente și interesante. Se practică asistări reciproce la lecțiile predate de profesorii de la catedre. Ulterior, la ședințele de catedră sunt discutate aceste lecții.

Obiectivele programului de studii sunt corelate cu strategia și politicile instituționale de asigurare și îmbunătățire continuă a calității.

1.2.2. Organizarea, aplicarea și eficacitatea sistemului intern de asigurare a calității

În UPSC există, la nivelul fiecărei facultăți, Comisia de asigurare a calității, care coordonează, evaluează și analizează activitățile de asigurare și menținere a calității programelor educaționale, promovează o cultură a calității la nivel de facultate. La nivelul fiecărei catedre activează Comitetul de asigurare a calității, care deține autoritatea și responsabilitatea privind asigurarea calității tuturor proceselor derulate în cadrul subdiviziunii (învățământ, cercetare, organizare).

Conducerea operativă a sistemului de management al calității este asigurată de prorectorul pentru activitatea didactică, responsabil de asigurarea calității, șeful DACDC, președinții Comisiilor și Comitetelor de asigurare a calității. Activitatea structurilor universitare care au în competență asigurarea calității se circumscrie misiunii universității și obiectivelor de dezvoltare, cuprinse în *Planul Strategic de dezvoltare instituțională pentru anii 2016-2021*. Planurile de acțiuni pentru asigurarea calității instruirii se află la catedrele care realizează pregătirea la acest program de studii (anexa 1.2.2.).

Structurile din cadrul sistemului intern de asigurare a calității cu referire la programul de studii sunt funcționale și eficiente.

1.2.3. Internaționalizarea programului de studii

La universitate este pus în aplicare *Planul strategic de dezvoltare instituțională al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (2016-2021)*. În perioada supusă evaluării Programul de studii *Limba și literatura română* a fost reactualizat pentru a fi compatibilizat cu Cadrul European al Calificărilor, cerințele documentelor Procesului Bologna. La comanda și inițiativa beneficiarilor străini, membrii catedrei ce asigură desfășurarea programului supus evaluării au realizat o serie de activități în cadrul unor proiecte internaționale, desfășurând traininguri cu viitorii conceptori/dezvoltatori de curriculum la limba maternă și cu profesorii din școlile-pilot care vor experimenta in vivo curriculumul, au realizat formarea viitorilor autori de manuale în baza curriculumului elaborat, pe aria limbă și comunicare, au prezentat experiența Centrului Educațional Pro Didactica „Implementarea Curriculumului modernizat de liceu, orientat spre formarea de competențe, experiența Republicii Moldova” (anexa 1.2.3).

Aspectul internaționalizării este reflectat în programul de studii și se realizează parțial.

2. PROIECTAREA ȘI APROBAREA PROGRAMELOR

2.1. Proiectarea și aprobarea programului de studii

2.1.1. Cadrul general de proiectare a programului de studii

Programul de studii *Limba și literatura română* este elaborat în deplină conformitate cu documentele normative ale Guvernului și Ministerului Educației din RM: *Nomenclatorul domeniilor de formare profesională și de specialitate pentru pregătirea cadrelor în instituțiile de învățământ superior, ciclul I* (Legea Nr. 142 din 07 iulie 2005), *Planul-cadru pentru studii superioare, ciclul I* *Plan-cadru pentru studii superioare ciclul I – Licență* (ord. ME 2011), *Plan-cadru pentru studii superioare ciclul I – Licență, ciclul II – Master, studii integrate, ciclul III – Doctorat* (ord. ME nr. 1045 din 29.10. 2015), [Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu \(nr. 1046 din 29.10. 2015\)](#). Caracteristicile-cheie ale programului *Limba și literatura română* sunt stipulate în Cadrul European al Calificărilor. Conform *Nomenclaturii domeniilor de formare profesională*, programul de studii *Limba și literatura română* face parte din Domeniul general de studii – 14. Științe ale educației, Domeniul de formare profesională 141. Educație și formarea profesorilor. Absolvenții programului

Limba și literatura română obțin titlul de *licențiat în științe ale educației*. La absolvire studenții primesc diploma de licență și suplimentul la diplomă, conform standardelor europene și, la solicitare, curricula disciplinare ale programului de studii.

Studiile superioare de licență la programul de studii *Limba și literatura română* corespund unui număr de 180/240 de credite transferabile, câte 30 pentru fiecare semestru. Elaborarea programului de studii aprobat în anul 2005 a fost dictată de trecerea procesului de învățământ universitar la Sistemul European de Credite Transferabile (ECTC), reflectată în *Regulamentul de organizare a procesului de studii în baza SECT*, în urma aderării RM la Procesul Bologna.

Aprobarea Planului-cadru pentru studiile superioare din 2011 (ordin nr. 455 din 03 iunie 2011) a dictat revizuirea, în anul 2013, a planului de studii și racordarea lui la cerințele noului Plan-cadru. Astfel, programul de studii *Limba și literatura română* este proiectat și aprobat în conformitate cu cerințele cadrului normativ în vigoare și a fost aprobat prin hotărârea Senatului UPSC din 25.05.2006 și 30.05.2013, avizat de ME coordonat METS al RM nr. 01-941 din 27.04.2007 și METS al RM nr. ÎS-01-17168 din 27.11.2013. În perioada supusă evaluării, formarea profesională la specialitate s-a realizat în baza următoarelor programe de studii: *Limba și literatura română*, elaborat în 2006 (Aprobat la ședința Senatului UPSC din 25.05.2006); *Limba și literatura română*, elaborat în 2013 (Aprobat la ședința Senatului UPSC din 30.05.2013); *Limba și literatura română* (frecvența redusă), elaborat în 2005 (Aprobat la ședința UPSC din 25.05.2006); *Limba și literatura română* (frecvența redusă), elaborat în 2013 (Aprobat la ședința Senatului UPSC din 30.05.2013).

Programul de studii a fost proiectat și aprobat în conformitate cu cerințele cadrului normativ.

2.1.2. Racordarea programului de studii la Cadrul European al Calificărilor

Programul de studii *Limba și literatura română* este realizat în acord cu Cadrul European al Calificărilor (CEC), corespunzător nivelului 6, iar caracteristicile-cheie ale programului respectă cerințele documentului european (anexa 2.1.2.).

2.2. Conținutul programului de studii

2.2.1. Misiunea și obiectivele programului de studii

Misiunea și obiectivele programului de studii *Limba și literatura română* sunt racordate la Strategia de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația 2020”; Cadrul European al Calificărilor; Planul instituțional de dezvoltare strategică. Realizând cerințele Cadrului național al calificărilor pentru învățarea de-a lungul vieții, pe parcursul a 76 de ani de activitate, catedrele de profil pregătesc cadre didactice de înaltă calificare, apreciate pe piața muncii, care activează atât în instituțiile de învățământ preuniversitar, cât și în instituții de învățământ superior, în direcții de învățământ etc.

- ***Analiza corespunderii finalităților programului de studii cu Cadrul European al Calificărilor***

La finalizarea studierii fiecărei discipline din programul de studii studenții susțin un examen, iar rezultatele învățării se apreciază cu note de la „10” la „1”. Nota finală rezultă din suma ponderată a notelor de la evaluările curente și examinarea finală, fără rotunjire, cu două cifre după virgulă. Nota finală se acordă în sistemul de notare națională (SNN) și se racordează la un calificativ care corespunde unui nivel de performanță (scalei de notare ECTS).

Programul de studii se finalizează prin susținerea tezei de licență. Titlul obținut este *licențiat în științe ale educației*. Curricula disciplinelor predate, prin conținuturi coerente și strategii bine elaborate de predare-învățare-evaluare, asigură atingerea nivelului 6 al Cadrului European al

Calificărilor, ceea ce corespunde studiilor de ciclul I, licență. Cursurile conduc la formarea competențelor generice și specifice profesionale, fiecare dintre discipline stabilind anumite precondiții și competențe formate/dezvoltate.

- ***Analiza corespunderii finalităților cu obiectivele programului de studii***

Fiecare dintre disciplinele predate are elaborat și aprobat un curriculum (de exemplu, procesele-verbale ale ședinței Catedrei de limbă română și filologie clasică din 11.04.2013 și din 21.05.2016). Pe parcursul perioadei 2011-2016 au fost propuse mai multe variante de structurare a curriculumului, ajungându-se următoarele compartimente: descrierea succintă a integrării cursului în programul de studii, competențe dezvoltate în cadrul cursului, finalități de studii, precondiții, repartizarea orelor la curs, conținutul unităților de curs, lucrul individual, metode și tehnici de predare și învățare, strategii de evaluare, bibliografie. Succesiunea disciplinelor în Planul de învățământ creează, la nivel de proiectare a demersului, o dependență firească, inclusă în precondiții. Asimilarea cu succes a unei materii servește ca precondiție pentru studiul altei discipline.

Misiunea, obiectivele și finalitățile programului de studii sunt racordate la Strategiile naționale, realitățile și tendințele din domeniu, la Cadrul Național al Calificărilor/Cadrul European al Calificărilor și la Planul de dezvoltare strategică a instituției.

2.2.2. Planul de învățământ

Procesul de predare-învățare-evaluare se realizează conform Planului de învățământ elaborat în baza Cadrului Național al Calificărilor (anexa 5).

Conform cerințelor Planului-cadru, pentru toate disciplinele incluse în plan sunt indicate ore de contact direct și același număr de ore de lucru individual. Creditele transferabile sunt oferite pentru orele de contact din raportul 15 ore – 1 credit. Fiecare semestru include 7 discipline (blocuri de discipline), care se încheie cu examene. În fiecare semestru studentul poate acumula până la 30 de credite. În 3 ani de studii, studenții de la programul *Limba și literatura română* (învățământ cu frecvență la zi) obțin 180 de credite, spre deosebire de studenții de la programul *Limba și literatura română* (învățământ cu frecvență redusă), care obțin 240 de credite în 4 ani de studii.

Planul de învățământ include setul de discipline (module) pentru toți anii de studii.

Actualul plan de învățământ este racordat la cerințele Procesului Bologna, Planul-cadru pentru studii superioare 2011 (ord. ME nr. 1045 din 29 octombrie 2015), [Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza SNCs \(nr. 1046 din 29.10.2015\)](#) (www.edu.md) și include toate cele patru componente definitorii: *temporară, formativă, de acumulare și de evaluare*.

Componenta temporară este reprezentată prin calendarul universitar. Planul de învățământ este proiectat pentru 3/4 ani de studii, pentru învățământ cu frecvență la zi/învățământ cu frecvență redusă, cu un număr de 180/240 de credite de studiu. Anul de studii începe la 1 septembrie și prevede 30 de săptămâni, repartizate în două semestre, câte 15 săptămâni fiecare, câte două sesiuni de examinare și lichidare a restanțelor și trei vacanțe, inclusiv vacanța de Paști (anexa 5).

Componenta formativă: Planul de învățământ include setul de unități de curs/module repartizate pe semestre/ani de studiu. După *gradul de obligativitate și posibilitatea de alegere*, unitățile de curs/modulele sunt clasificate în *obligatorii, opționale, la libera alegere*.

După *funcția* în formarea profesională inițială, prin competențe generale și competențe specifice, unitățile de curs/modulele oferite de program sunt structurate în următoarele componente: componenta fundamentală (cod F); componenta de formare a abilităților și competențelor generale

(cod G); componenta de orientare socioumanistică (cod U); componenta de specialitate (la disciplina de bază) (cod S1).

Ponderea unităților de curs în componenta formativă a planului de învățământ este prezentată în anexa 2.2.2.a.

Raportul dintre numărul de ore la învățământul cu frecvență la zi și numărul de ore la învățământul cu frecvență redusă este de 1:3.

Planul de învățământ conține discipline separate și module de unități de curs. Modulul reprezintă un grup de unități de curs constituit în funcție de obiectivele curriculumului.

O unitate de curs/modul reprezintă o unitate structurată de activități de predare-învățare-evaluare într-un domeniu al cunoașterii. Tipurile și formele unităților de curs sunt determinate prin Planul-cadru pentru învățământul superior.

Componentă distinctă a Planului de învățământ la Domeniul *Științe ale educației* este *Modulul de formare psihopedagogică*. Modulul este proiectat pe tot parcursul procesului de instruire (de la anul I până la anul IV), pentru 60 de credite de studii transferabile, inclusiv 30 de credite pentru formarea teoretică (modulul pedagogic, modulul psihologic și didactica disciplinei) și 30 de credite pentru stagiile de practică. Planul de învățământ cuprinde și unitățile de curs opționale/pachetele de opțiuni, care asigură constituirea traseului individual de formare profesională, în funcție de aspirațiile de dezvoltare profesională și perspectivele de angajare în câmpul muncii. Unitățile de curs opționale se aleg din oferta planului de învățământ. Fiecare alegere se face din minimum două oferte (anexa 2.2.2.b).

Pentru extinderea cunoștințelor și dezvoltarea unor aptitudini ale studenților în domeniul de formare profesională ales sau în alte domenii adiacente, planul de învățământ oferă unitățile de curs *la libera alegere*. Studiarea cursurilor la libera alegere se programează pe tot parcursul formării profesionale și se realizează suplimentar, în afara orarului de bază.

Componenta de acumulare. Tuturor unităților de curs din planul de învățământ la *Limba și literatura română* li se alocă credite de studiu în funcție de timpul integral de învățare pretins studentului. Creditele de studiu se alocă în calitate de valori numerice întregi. În repartizarea unităților de curs se ține cont de consecutivitatea studierii disciplinelor, legăturile interdisciplinare.

Componenta de evaluare. Planul de învățământ prevede tipurile și modalitățile de evaluare a finalităților de studii: evaluare curentă, evaluare finală. Toate disciplinele (cu excepția disciplinei *Educația fizică*) se finalizează cu examene. În fiecare semestru se susțin, în medie, 5 examene. La disciplinele de specialitate sunt planificate 2 teze de an. Examenul de licență este compus din două probe: discipline fundamentale+ discipline de specialitate și susținerea publică a tezei de licență. Examenele se desfășoară în formă scrisă și orală. Probele de evaluare se axează pe evaluarea competențelor profesionale acumulate în procesul de studii. Pentru a facilita procesul de elaborare a tezei de an și de licență, au fost elaborate, la nivel instituțional, *Ghidul de scriere a tezelor de licență și Regulamentul de scriere a tezelor de licență*.

Studiile la programul *Limba și literatura română* se încheie cu susținerea *examenelor de licență și a tezei de licență*. Examenele de licență constau (2011-2014) din o probă la disciplinele fundamentale Pedagogia, Psihologia și Didactica limbii și literaturii române și o probă la disciplina de specialitate (Limba și literatura română).

În conformitate cu prevederile Planului-cadru, Planul de studii conține un curs de *cultura informațională și tehnologii informaționale în domeniu* (G.02.O.015). În Planurile de studii elaborate în anul 2013 au fost introduse un curs cu tematică europeană (*politici lingvistice în context european* (U.06.O.071)), predat în sem. VI; cursul *etica pedagogică* a fost transferat la anul

III, sem. V. (U.05.O.051). Planul propune cursurile umanistice revăzute în cheia integrării europene sau a racordării conținutului la nevoile viitorului specialist sau ale pieții muncii *bazele micro- și macroeconomiei/ educația economică (U.03.A.028/ U.03.A.029), științe politice/ politologia (U.04.A.041 /U.04.A.041) etc.*

• **Descrierea procedurilor de modernizare și îmbunătățire a planului de învățământ**

În vederea îmbunătățirii, modernizării procesului educațional realizat în cadrul programului, planurile de studii sunt revăzute, actualizate, discutate și aprobate la ședințele de catedră (*Discuții despre modificări în planurile de studii*, Catedra de limbă română și filologie clasică, proces-verbal nr. 7 din 11 aprilie 2013; *Despre planurile de studii*, Catedra de istorie și teorie literară, proces-verbal nr. 3 din 25 noiembrie 2013), la consiliile facultății (*Cu privire la Elaborarea planurilor de studii la specialitățile facultății*, procesul-verbal al ședinței din 04.2012), la ședințele Departamentului de asigurare a calității și dezvoltare curriculară: ședința DACDC din 16.02.2012, *Discutarea procedurii de elaborare, monitorizare, perfecționare/modificare a planurilor de studii* (proces-verbal nr. 2); ședința DACDC din 11.11.2013, *Discutarea procedurii de elaborare, monitorizare, perfecționare/modificare a planurilor de studii* (proces-verbal nr. 4); ședința DACDC din 11.02.2015, *Monitorizarea procesului de reactualizare a programelor de studii pentru toate specialitățile și evaluarea rezultatelor finale* (proces-verbal nr. 6); ședința DACDC din 04.2016, *Discutarea noilor cerințe privind procedura de obținere a autorizării de funcționare provizorie/acreditare a programelor de formare profesională* (proces-verbal nr. 8), în cadrul senatului universității (*Cu privire la aprobarea Planurilor de studii*, 04.08.2005; *Cu privire la aprobarea Planurilor de studii*, 29.06.2012) și sunt coordonate cu Ministerul Educației al Republicii Moldova.

În procesul de evaluare și revizuire a programului de studii un subiect-cheie îl constituie beneficiarii direcți, studenții. Anual, studenții sunt implicați în procesul de selectare a cursurilor opționale, prin participarea la *Ziua promovării cursurilor opționale* și încheierea contractelor de studiu privind selectarea unităților de cursuri opționale/la liberă alegere pentru realizarea programului de studii; evaluarea profesorilor care deservește programul de studii și completarea chestionarelor vizând calitatea procesului educativ.

Planul de învățământ corespunde cu cerințele Planului-cadru pentru studii superioare, ale Cadrului Național al Calificărilor/Cadrului European al Calificărilor și duce la realizarea obiectivelor programului de studii.

2.2.3. Curricula pe discipline

Curricula sunt realizate în concordanță cu normele în vigoare, au fost elaborate de către profesorii de la catedrele de profil, discutate și aprobate la Comisia de asigurare a calității și la Consiliul Facultății de Filologie și aprobate de Senatul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”.

Actualele curricula au fost racordate la preceptele învățământului european, la cerințele Cadrului Național al Calificărilor. Tipurile și formele unităților de curs sunt determinate prin Planul-cadru pentru învățământul superior. Pentru fiecare unitate de curs/modul se elaborează curriculumul distinct pe forme de învățământ, cu condiția reflectării integrale a conținutului unității de curs/modulului și asigurării unității obiectivelor curriculare.

Curriculumul pe unitate de curs/modul este elaborat de titularul/titularii de curs, aprobat la catedrele de specialitate și Consiliul facultății. La UPSC a fost elaborat modelul unic de curriculum la discipline (*Regulament de organizare a studiilor în cadrul UPSC în baza SNCS*, 2016).

Un compartiment nou al curricula pe discipline îl constituie studiul individual al studentului, ghidat de profesor. Conform prevederilor Planului-cadru, în planurile de studii este realizat raportul dintre orele de contact direct și orele de studiu individual: 1:1. Studiul individual ghidat de profesor se include în orarul procesului didactic și constituie parte componentă a volumului de lucru al studentului pentru o săptămână, suplimentar la numărul de ore de contact direct incluse în planul de învățământ.

Descrierea formelor de organizare, evaluare, volumul și conținutul pentru studiul individual ghidat de profesor, utilizate de către cadrul didactic, temele, sarcinile și numărul de ore se includ în curriculumul extins al cursului (*Regulament de organizare a studiilor în cadrul UPSC în baza SNCS*, 2016). Curricula sunt plasate în repozitoriul bibliotecii universității.

2.2.4. Relevanța programului de studii

Argumentul principal pentru acest program de studii se sprijină pe necesitatea pregătirii profesorilor de limbă și literatură română, ca limbă de instruire sau ca limbă de stat, predată în toate instituțiile preuniversitare din Republica Moldova. Încadrarea acestui program de studii în Nomenclator la domeniul *14 Științe ale educației* asigură pregătirea psihopedagogică temeinică și accentuează finalitățile studiilor universitare. De asemenea, orientarea spre formarea profesorului licențiat în științe ale educației atribuie un statut aparte practicii pedagogice, colaborărilor cu școala și, nu în ultimul rând, configurează cursurile filologice. Or, necesitatea de cadre didactice la programul *Limba și literatura română* este recunoscută în repetate rânduri de ME, chiar în pragul anului de studii 2016-2017.

Colectarea opiniilor angajatorilor, corelarea programelor de studii cu necesitățile pieței muncii se situează la nivelul comunicării nonformale cu managerii instituțiilor, inclusiv cursanți și masteranzi la Facultatea de Perfecționare a Cadrelor Didactice și a celor cu Funcție de Conducere, dar și prin o colaborarea vastă dintre catedră și Ministerul Educației, IȘE, CE Pro Didactica.

Pregătirea profesorilor de limbă și literatură română în cadrul domeniului *14 Științe ale educației* modifică paradigma formării inițiale, cu deplasarea accentului pe integrarea cunoștințelor filologice cu cele psihopedagogice. Impactul social al pregătirii profesorilor de limbă și literatură română nu poate fi diminuat, dacă recunoaștem că profesorul performant, care prestează servicii de calitate, dezvoltă competențele de comunicare ale elevilor, asigurând astfel posibilitatea realizării lor personale, profesionale și sociale. Totodată, acesta este condiționat și de motivația celor care aleg să-și facă studiile la domeniul dat și respectă un algoritm de formare profesională (studentii și absolvenții sunt orientați din start spre școală și urmăresc să ajungă profesori buni, de performanță); implicarea catedrelor în activitatea instituțiilor preuniversitare, la nivel de elaborare a curriculumului, a manualelor, ghidurilor, prin participarea la formarea continuă a profesorilor și evaluarea cadrelor didactice, activitățile AEE etc., etc. creează un context favorabil pentru creșterea/formarea unui profesor contemporan).

Impactul economic ține de asigurarea școlii cu cadrele didactice necesare, precum și de posibilitatea angajării absolvenților în câmpul muncii.

Programul de studii reflectă în totalitate necesitățile pieței muncii și tendințele din domeniu.

3. ÎNVĂȚAREA, PREDAREA ȘI EVALUAREA CENTRATE PE STUDENT

3.1. Procesul de predare-învățare

3.1.1. Formele de organizare a procesului de predare-învățare

Realizarea procesului de predare-învățare la programul de studii *Limba și literatura română* prevede diverse forme de organizare a demersului didactic (ore de curs, seminar, laborator, lucrul

individual), în conformitate cu *Planul-cadru pentru studii superioare, Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior* (ordinul ME nr.1046 din 29.10.2015); *Regulamentul de organizare a studiilor în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” în baza Sistemului Național de Credite de Studiu* (2012, 2016), *Planul de învățământ al programului de studii*.

Conform Planului-cadru, durata săptămânii la ciclul I, licență este de 5 zile, cu un număr de 30-36 ore de contact direct. Numărul de ore pe zi este de 6-8. (*Plan-cadru pentru studii superioare (ciclul I – Licență, ciclul II – Master, ciclul III – Doctorat, Ordinul Ministrului Educației, nr. 1045 din 29 octombrie, 2015)*). Conform orarului, la anul I, pentru programul de studii *Limba și literatura română*, săptămânal, sunt prevăzute 38 de ore, dintre care 36 de ore – la disciplinele obligatorii, 2 ore la discipline extracurriculare (educația fizică).

Organizarea procesului de predare-învățare-evaluare se sprijină pe succesiunea logică și coerentă a orelor de prelegeri, orelor practice și/sau de laborator.

Raportul de ore dintre cursuri teoretice și aplicații practice în planul de învățământ este prezentat în anexa 3.1.1.

Formele și modalitățile de organizare, evaluare a studiului individual pentru fiecare disciplină inclusă în planul de învățământ la programul de studii *Limba și literatura română* sunt descrise în curricula disciplinare. Curricula constituie o informație publică și se plasează în repozitoriul bibliotecii universitare (<http://dir.upsc.md:8080/xmlui/>), pentru accesul tuturor studenților.

La catedre există un registru de evidență a consultațiilor (de exemplu, anexa 3.1.1.).

3.1.2. Centrarea pe student a metodelor de predare-învățare

Programele de studii centrate pe student sunt proiectate în așa fel încât acesta să-și dezvolte competențele specifice considerate utile și necesare pentru domeniul academic, profesional și/sau vocațional. Predarea nu se limitează la simpla transmitere a cunoștințelor, ea îmbină instruirea cu formarea și învățarea, cu evaluarea în concordanță cu finalitățile stabilite la nivel de program de studii și la nivel de curs. În cadrul programului de studii *Limba și literatura română*, învățământul centrat pe student este realizat prin abordarea cunoașterii ca proces, în cadrul căruia cadrele didactice universitare urmăresc să pună accent pe gândirea studenților, pe implicarea lor în realizarea de proiecte, pe rezolvarea de probleme care au tangență cu viața practică (prin găsierea unor soluții noi, originale ale acestora), pe investigația științifică și învățarea unor noi tehnici de cercetare.

Traseul individual de formare profesională este reflectat în Suplimentul la diplomă, eliberat obligatoriu fiecărui absolvent. Pentru a oferi oportunități de formare profesională, cadrele didactice prestează servicii de consultanță tuturor studenților din cadrul programului, iar pentru monitorizarea acestui proces este aprobat *Programul orelor de consultații la catedră* (anexa 3.1.2).

Metodele de predare-învățare utilizate sunt preponderent centrate pe student.

3.1.3. Utilizarea instrumentelor TIC în procesul de predare-învățare-evaluare

Utilizarea mijloacelor informatice și conceperea produselor educaționale în demersul didactic pentru organizarea procesului de studii la programul *Limba și literatura română* devin tot mai actuale. Pentru buna organizare a procesului de instruire, la Facultatea de Filologie sunt disponibile 17 săli de curs în care se realizează procesul de instruire, 3 sunt dotate cu echipamente pentru utilizarea instrumentelor TIC. Cadrele didactice care asigură formarea profesională la programul de studii *Limba și literatura română* au realizat, în cadrul universității, cursuri de formare continuă privind utilizarea mijloacelor informaționale și de comunicare, a tablei interactive, cu obținerea certificatului respectiv.

Biblioteca universitară dispune de fonduri, resurse și servicii informaționale pentru asigurarea programului de studii *Limba și literatura română* cu suporturi electronice, audio-vizuale, în care sunt incluse: biblioteca electronică, sala multimedia, repozitoriul universitar.

În afară de situații de predare propriu-zisă cu suport în Power Point, cadrele didactice utilizează frecvent comunicarea prin poșta electronică, în care se postează materiale utile pentru studierea disciplinelor: (la *introducere în lingvistică, lingvistica generală, morfologia, tehnici de comunicare orală și scrisă* ș.a.).

Instrumentele TIC se utilizează în procesul de predare-învățare-evaluare la peste 60% dintre disciplinele programului de studii.

3.1.4. Calendarul academic și orarul procesului de studii

Componenta temporală a planului de învățământ este reprezentată prin *calendarul universitar*, care include repartizarea activităților didactice pe ani, semestre (sesiuni în cazul studiilor cu frecvență redusă), cu stabilirea termenelor și duratei semestrelor, a stagiilor de practică, a sesiunilor de examene, a evaluării finale (examenului de finalizare a studiilor superioare, susținerea tezei de licență) și a vacanțelor. Conform Planului-cadru, durata săptămânii la ciclul I licență este de 5 zile, cu un număr săptămânal de 25-30 de ore de contact direct. (Plan-cadru pentru studii superioare (ciclul I – Licență, ciclul II – Master, ciclul III – Doctorat, Ordinul Ministrului Educației, nr. 1045 din 29 octombrie, 2015).

Structura și durata studiilor de licență respectă prevederile legale aplicabile la nivel universitar. Distribuția nr. de ore pe zi, săptămână, semestru pentru o formațiune de studenți este prezentată în anexa 3.1.4.

Calendarul academic și orarul procesului de studii reflectă în totalitate prevederile planului de învățământ și cerințele impuse normării timpului de învățământ.

3.2. Stagiile de practică

3.2.1. Organizarea stagiilor de practică

Stagiile de practică sunt proiectate în deplină corespundere cu documentele normative în vigoare. Pentru programul de studii supus evaluării, în planul de învățământ sunt proiectate trei tipuri de practică: *practica de inițiere în specialitate, practica de specialitate, practica de licență*.

Din numărul total de ore din planul de învățământ, volumul pentru stagiile de practică este de 30 de credite, ceea ce constituie o pondere de 16,6% (anexa 3.2.1.).

Curricula și suportul curricular/suporturile de informare pentru studenții stagiați cuprind fișa de instructaj/cerințele pentru studentul practicant, activitățile studentului practicant în cadrul practicii, structura portofoliului la practică, diverse modele pentru completare (jurnal de asistență la clasă, jurnalul orelor de probă, jurnalul orelor demonstrative), agenda consultațiilor, fișe de observare, jurnalul de reflecții, fișa de apreciere/evaluare a practicii. Stagiile de practică se organizează în corespundere cu Planul-cadru pentru învățământul superior, separat de orele teoretice, pe etape, și constituie, în medie, 10-12 la sută la ciclul I. Stagiile de practică se desfășoară conform programelor pentru stagiile de practică, elaborate de Catedra de limba și literatura română și filologie clasică, Catedra de istorie și teorie literară, aprobate la Consiliul Facultății de Filologie. Programele prevăd descrierea stagiilor de practică la specialitățile respective, stabilesc sistemul de competențe profesionale, modalitățile de evaluare în conformitate cu finalitățile de studiu.

La Facultatea de Filologie se realizează practica folclorică, practica de inițiere în specialitate, două practici de specialitate și practica de licență. *Practica folclorică* este parte componentă a cursului *Folclor și mitologie* și se realizează la anul I, sem. I, în perioada vacanțelor studentești.

Practica de inițiere în specialitate se realizează timp de o săptămână în școlile din municipiul Chișinău, cu întreruperi de la procesul de studii. În procesul practicii de inițiere în specialitate studenții se familiarizează cu liceele și organizarea interioară a acestora, cu organizarea studiilor, orarul lecțiilor de limba și literatura română, cu strategiile de predare-învățare-evaluare, cu modurile de organizare a orelor de clasă și a activităților extradidactice etc.

Practica de specialitate se desfășoară în două etape, în sem. IV și VI, timp de șase săptămâni.

Practica de licență vine în continuarea practicii active și este ghidată de conducătorul tezei de licență. Se desfășoară o lună de zile și îi permite studentului să realizeze aspectul practic, aplicativ al tezei de licență, dar și experimentul didactic în școală.

Stagiile de practică sunt anticipate de conferințele de inițiere, în cadrul cărora studenții sunt familiarizați cu scopul, obiectivele și finalitățile practicii, documentele școlare, structura portofoliului pe care îl vor realiza pe parcursul practicii, sunt repartizați în liceele din municipiul Chișinău, și se finalizează cu susținerea publică a raportului final în cadrul Conferinței de totalizare și cu evaluarea și notarea practicii conform grilei de notare.

Programele pentru stagiile de practică sunt flexibile, adaptate la necesitățile studenților și centrate pe student și pe posibilitățile acestuia de a realiza competențele profesionale, în corelație cu necesitățile de pe piața forței de muncă.

Pentru desfășurarea cu succes a stagiilor de practică, au fost elaborate următoarele ghiduri: Ghidul practicii de inițiere în specialitate; Ghidul practicii pedagogice, I, II; Ghidul practicii de licență.

Stagiile de practică corespund în totalitate finalităților programului de studii.

3.2.2. Acorduri de colaborare pentru realizarea stagiilor de practică

Pentru desfășurarea stagiilor de practică, Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a încheiat acorduri de colaborare cu Direcția Generală de Educație, Tineret și Sport, cu instituțiile de învățământ general (gimnazii, licee) din mun. Chișinău, care servesc drept unități-bază. Numărul locurilor solicitate de universitate este totalmente acoperit de unitățile-bază.

Studenții de la Facultatea de Filologie își desfășoară practicile în următoarele licee din municipiu: Liceul Teoretic „Gh. Asachi”, Liceul Teoretic „Ion Creangă”, Liceul Teoretic „Mihai Viteazul”, Liceul Teoretic „Mihai Eminescu”, Liceul Teoretic „Dante Alighieri”, Liceul Teoretic „Spiru Haret”, Liceul Teoretic „Natalia Dadiani”, Liceul Teoretic „Mihail Kogălniceanu”. Studenții care realizează practica individual încheie, cu liceele selectate, acorduri individuale de realizare a practicii pedagogice.

Individual, realizează practica pedagogică studenții de la învățământul cu frecvență redusă. Facultatea organizează pentru ei conferința de inițiere, cu indicarea scopului, obiectivelor și finalităților practicilor pedagogice, a elementelor portofoliului, structurii dosarului final; conferința de totalizare, în cadrul căreia studenții își expun rapoartele și dările de seamă despre activitățile desfășurate, prezintă portofoliul practicii și documentele care confirmă realizarea practicii: extras din procesul-verbal al ședințelor de catedră din școlile în care au realizat practica, caracteristica profesorului-mentor din școală, cu indicarea notei pentru activitatea desfășurată. Studenții beneficiază de ghidurile practicii pedagogice.

Numărul de locuri de stagii de practică stabilite în acorduri de colaborare/oferte de bazele de practică ale instituției acoperă în proporție de 100% necesarul instituției și corespund în totalitate realizării obiectivelor programului de studii.

3.3. Evaluarea rezultatelor academice

3.3.1. Organizarea procesului de evaluare a rezultatelor academice

Evaluarea la programul de studii *Limba și literatura română* în UPSC se axează pe student, ceea ce proiectează dreptul studentului la o evaluare care să urmărească în mod clar obiectivele de învățare ale cursului, cu relevarea aspectelor teoretice și practice aferente acestora.

Evaluările curente sunt reglementate prin documentele de regim intern (Ordinul 253 din 25.09.2015 *Cu privire la evaluarea competențelor și finalităților de studiu*) și reflectate în curricula. Pe parcursul semestrului, se desfășoară două probe de evaluare pentru un curs independent sau câte una – pentru cursurile unite în module ori în semestrele care durează mai puțin de 15 săptămâni, din cauza practicii pedagogice. Ponderea lor cantitativă este de 60% din nota finală. Responsabilitatea pentru calitatea probelor de evaluare, pentru aplicarea unui barem corect docimologic și a unei grile adecvate îi revine fiecărui profesor în parte.

Rezultatele evaluărilor din cadrul planului de învățământ sunt consemnate de fiecare titular de disciplină în catalogul grupei academice. În baza acestora și a notelor de evaluare finală, se completează borderoul și carnetul de note, în care se consemnează toate notele obținute de student până la absolvire.

În anexa 3.3.1.a. prezentăm modalități de desfășurare a evaluării aplicate în cadrul programului *Limba și literatura română*.

Evaluarea de finalizare a Programului de studii *Limba și literatura română* este organizată conform *Regulamentului UPSC privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență* (2016), *Regulamentului și Ghidului pentru elaborarea și susținerea tezelor de licență* (2014). *Evaluările finale* iau forma unor examene, a căror gamă este destul de variată.

Privind examenele de licență ca pe o activitate menită să dezvăluie capacitatea de sinteză a studenților și să constate evoluția lor în planul metacogniției, universitatea a evoluat în rodarea unei concepții și a unei formule care să se apropie, pe cât de mult e posibil, de evaluarea competențelor, nu a cunoștințelor. Cel mai bine elaborat este, la moment, referențialul de evaluare a tezei de licență, pentru care există criterii certe și descriptori riguroși (cf. *Ghidul pentru elaborarea și susținerea tezelor de licență*, aprobat la ședința Senatului din 17.04.2014, procesul-verbal nr. 8).

În anexa 3.3.1.b. sunt analizate procedurile de organizare a evaluărilor de finalizare a studiilor superioare de licență.

Anual, rapoartele președinților Comisiei pentru susținerea examenelor de licență sunt prezentate și discutate la catedră, la Consiliul facultății.

• Analiza procedurilor utilizate pentru prevenirea fraudelor academice la elaborarea tezelor de an și a tezelor de licență

Cu excepția faptului că studentul este informat cu privire la aspectul juridic al problemei și prezintă, odată cu teza, *Declarația pe propria răspundere*, universitatea nu are un sistem centralizat de proceduri prin care ar verifica originalitatea lucrărilor. Fiecare profesor o face prin monitorizarea riguroasă a pașilor prescriși în elaborarea tezelor și prin colaborare strânsă cu studenții. Cu cât mai siguri și mai informați sunt studenții în privința modalităților de a prezenta informația care nu le aparține (mai ales, în capitolele teoretice), cu cât mai largi sunt competențele lor de a digera și rezuma informația, cu atât mai mici sunt șansele plagiatorilor.

Soluțiile la care au recurs catedrele, în scopul prevenirii fraudelor academice, este ca fiecare probă de evaluare să fie concepută în așa fel încât să lase cât mai puțin loc de acțiune celui care ar avea intenția să trișeze.

Pe parcursul ultimilor 5 ani, nu am avut situații când studenții au contestat o notă.

• ***Analiza rapoartelor președinților comisiilor de evaluare a examenului de finalizare a studiilor superioare de licență și a implementării recomandărilor acestora***

Președinții comisiilor de evaluare a examenului de finalizare (dr. Ion Bărbuță, dr. Galaction Verebceanu, dr. Galina Anițoi) au apreciat buna organizare și desfășurare a sesiunii de licență, precum și faptul că subiectele propuse pentru evaluarea finală „reflectă în formă concentrată conținutul predat” și „prezintă oportunități de verificare a competențelor profesionale formate”. Printre obiecții, se regăsesc recurent câteva puncte slabe ale pregătirii viitorilor profesori: greșelile de exprimare, aproximația în operarea cu termeni, nonconcordanța între titlul tezei de licență și conținutul ei.

Lectura intensivă a rapoartelor și discuțiile derivate constituie un subiect de discuție obligatoriu la ședințele catedrei, iar consecințele sunt reflectate în câteva acțiuni oportune: a fost revizuită concepția orelor de sinteză, desfășurate în preajma examenului de licență; s-a efectuat simularea examenului de licență în format nou; s-a solicitat o atitudine fără echivoc față de susținerea prealabilă a tezelor și respectarea datelor-limită de prezentare a lucrărilor definitive.

Procesul și formele de evaluare a rezultatelor învățării se realizează în strictă conformitate cu cadrul normativ-reglator în vigoare.

3.3.2. Organizarea procesului de evaluare a stagiilor de practică

Evaluarea stagiilor de practică se realizează în corespundere cu *Regulamentul-cadru privind stagiile de practică în învățământul superior al ME (2014)* și *Regulamentul UPSC privind organizarea și desfășurarea stagiilor de practică (2016)*.

Catedra de specialitate responsabilă de organizarea și evaluarea stagiilor de practică propune și aprobă criteriile specifice de evaluare a stagiului de practică (*curentă și finală*), conform curricula la stagiul de practică.

Evaluarea *curentă*, pe durata practicii, se efectuează de către metodist și mentor.

Evaluarea *finală* a stagiului de practică se efectuează în cadrul conferințelor, seminarelor, expozițiilor etc., organizate de catedrele de specialitate, în baza propriei metodologii de evaluare elaborate. În cadrul evaluării finale, studentul-stagiar susține raportul de practică. Examinarea finală se efectuează în termenul de 2 săptămâni după finalizarea stagiului de practică.

Evaluarea practicii *de licență* se efectuează de către conducătorul științific al studentului, în funcție de criteriile de evaluare stabilite de catedra de specialitate și indicate în *Regulamentul și Ghidul pentru elaborarea și susținerea tezelor de licență (2014)*.

Analiza procesului de organizare a stagiului de practică, rezultatele finale, dificultățile și propunerile de îmbunătățire sunt prezentate în Raportul-sinteză al coordonatorului stagiului de practică, discutat și aprobat în cadrul ședinței de catedră/și/sau Consiliul facultății. Raportul-sinteză aprobat se prezintă la Direcția Managementul Procesului de Instruire.

Practica folclorică este parte componentă a cursului *Folclor și mitologie* și evaluarea ei este parte componentă a acestei discipline.

Nota finală la *practica de inițiere* este media notelor oferite de pedagogul, psihologul și metodistul practicii de inițiere. Se evaluează portofoliul pe care îl prezintă fiecare student la final, precum și raportul despre această activitate.

Practica de specialitate este evaluată cu notă de către metodistul coordonator și profesorul din liceul la care studentul realizează practica.

Practica de licență este evaluată de către profesorul coordonator al elaborării tezei de licență.

Procesul de evaluare a stagiilor de practică se realizează în strictă conformitate cu prevederile cadrului normativ-reglator în vigoare.

4. ADMITEREA, EVOLUȚIA, RECUNOAȘTEREA ȘI DOBÂNDIREA DE CERTIFICĂRI DE CĂTRE STUDENT

4.1. Admiterea studenților

4.1.1. Recrutarea și admiterea studenților

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău are elaborată o politică proprie de recrutare și de admitere a studenților, pe care o aplică în mod transparent și riguros, respectând principiul egalității șanselor tuturor candidaților. Procesul de admitere se realizează conform documentelor normative ale ME (*Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii în instituții superioare de învățământ*) www.edu.md și documentelor interne *Metodologia privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere la programele de studii universitare de licență în UPSC, Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii în UPSC, ciclul I – studii superioare de licență*, care se actualizează anual (se aprobă de Senatul instituției) și devin publice prin prezentarea pe site-ul oficial al universității, cu cel puțin 6 luni înainte de data demarării procesului de admitere. De asemenea, pe site-ul instituției <http://www.upsc.md> devine publică oferta educațională, descriptorii calificărilor universitare obținute la absolvirea unui program de studii de licență, planurile de învățământ, numărul de locuri vacante, graficul desfășurării concursului de admitere, taxa de studii pentru locurile cu taxă, subiectele la probele de aptitudini, precum și broșuri/pliante. Admiterea la studii se efectuează pe bază de concurs, în vederea selecției candidaților pe criterii de performanță școlară și aptitudini în specialitatea de formare profesională pentru care optează.

Întru buna organizare a procesului de recrutare a candidaților la studii în UPSC, consilierea tinerilor în carieră, în anul 2014, a fost deschis Centrul de ghidare și consiliere în carieră (CGCC) (*Regulament de activitate al Centrului de ghidare și consiliere în carieră* (aprobat Senat 30.10.2014)). Sub coordonarea Centrului, a Comisiei de admitere și cu sprijinul tuturor subdiviziunilor universitare, pe parcursul anului de studii se desfășoară activități întru promovarea instituției, a programelor de formare profesională, ținând atragerea în cariera didactică a tinerilor, activități de consiliere în profesie.

Strategia pentru atragerea tinerilor la studii consta în: *participarea în Târguri de carieră* pentru promovarea UPSC, programele de formare profesională; *organizarea Caravanei de atragere în profesie* (prezentări în diverse instituții de învățământ general din republică și la Olimpiadele Republicane, întâlniri cu liceeni, elevi din colegii; întâlniri cu membrii Direcțiilor de învățământ din țară, primarii din mediul rural, managerii instituțiilor de învățământ, cadre didactice din sistemul de învățământ preuniversitar); *plasarea informației pe conturi pentru promovare*: facebook (UPS „Ion Creanga”), twitter; mas-media; *anunțuri de promovare pe site-ul universității* (www.upsc.md), grupuri/forumuri din domeniu; se practică răspunsuri la mesajele individuale ale candidaților la admitere pe e-mail (ex. creangaups@yahoo.com, admitereups@gmail.com).

Anual, se organizează *Săptămâna ușilor deschise* (în cadrul căreia se prezintă ofertele educaționale ale universității; cursuri universitare publice; se organizează tururi ghidate ale universității, expoziții cu realizările studenților/profesorilor; mese rotunde, workshopuri tematice; master-class etc.). *Olimpiadele instituționale la disciplinele școlare* se organizează în baza *Regulamentului Universității privind organizarea și desfășurarea olimpiadelor la disciplinele școlare (2014)*. Câștigătorii premiului I, conform regulamentului, se bucură de dreptul de a fi admiși la universitate („la domeniul de formare profesională conform diplomei obținute, cu condiția susținerii examenelor de bacalaureat”) în afara concursului. Inițial, olimpiada la disciplinele școlare se organiza doar pentru elevii clasei a XII-a. Din anul 2016, urmărind atragerea mai multor tineri în

profesie și în programele de formare din instituție, regulamentul a fost modificat, dreptul de participare la olimpiadă primindu-l și elevii claselor a IX-a – a XI-a. Întru extinderea modalităților de recrutare și admitere în UPSC în anul 2016, în colaborare cu liceele din republică, ce poartă numele „Ion Creangă” (și au format un consorțiu sub patronatul universității), a fost organizată Olimpiada „Creangă cu neamuri”, ediția „Vasile Romanciuc”- 2016, la toate disciplinele școlare pentru clasele a IV-a – a XII). La olimpiadă au participat 221 de copii, ceea ce denotă că aceasta a avut impact social vădit și rezonanță în toată republica.

UPSC își prezintă oferta educațională prin publicarea de broșuri, pliante și postere, fluturași, diseminate la târguri educaționale, la întâlniri organizate cu liceenii, cu potențialii studenți, în mass-media națională și locală.

Recrutarea și admiterea studenților la programul de studii se realizează în strictă conformitate cu actele normativ-reglatorii în vigoare.

4.1.2. Accesul grupurilor dezavantajate la studii

Universitatea oferă susținere tuturor grupurilor dezavantajate, prin cota de înmatriculare de 15% din numărul total de locuri (la fiecare domeniu de formare profesională și formă de învățământ) prevăzute în planul de înmatriculare cu finanțare bugetară (*Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii în UPSC, ciclul I, studii superioare de licență* (aprobat la ședința Senatului (iunie 2016), *Regulamentul de admitere pe ani de studii* – www.upsc.md.)

4.2. Progresul studenților

4.2.1. Promovabilitatea studenților

Promovarea de la an la an este o procedura anuală. Ea se realizează în baza documentelor normative ale ME *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza SNCS* (Ordinul ME nr. 1046 din 29.10.2015) și *Regulamentul instituțional de organizare a studiilor la ciclul I în baza SNCS* (Senat 25.02.2016).

Rezultatele admiterii la programul de studii *Limba și literatura română* sunt prezentate în anexa 4.2.1.a. Condiția de promovare în următorul an de studii este acumularea numărului de credite obligatorii pentru calificare, conform standardelor domeniului de formare profesională/programului.

Sunt promovați în următorul an de studii studenții care au acumulat minimumul de credite conform *Regulamentului de organizare a studiilor în baza SNCS* (60 sau minim 40 de credite la unitățile de curs/modulele obligatorii prevăzute în contractul anual de studii). În caz că studentul nu a obținut minimumul stabilit din punctajul evaluărilor curente pentru activitățile din timpul semestrului, este obligatorie repetarea unității de curs/modulului și a tuturor activităților aferente. Repetarea unității de curs/modulului se realizează în baza *Contractului privind acumularea creditelor restante*.

Modul de promovare a anului de studii condiționează și statutul studentului privind modalitatea ulterioară de instruire: la locuri cu taxă sau din bugetul de stat. Astfel, la finele fiecărui an de studii, conform *Regulamentului cu privire la condițiile de ocupare a locurilor cu finanțare bugetară în instituțiile de învățământ superior de stat din Republica Moldova* (Ordinul ME nr. 748 din 12.07.2013), are loc concursul locurilor bugetare. În organizarea și monitorizarea procesului sunt implicate toate subdiviziunile facultății, structurile de autogovernanță studentescă.

Fluxul studenților la program este ilustrat în anexa 4.2.1.b.

Analiza și aprecierea ratei de promovabilitate a studenților pe parcursul perioadei de studii la programul de studii este prezentată în anexa 4.2.1.c.

Abandonarea studiilor este consemnată prin procedura de exmatriculare și se produce din diverse motive. Cele mai frecvente motive de abandon sunt: exmatricularea din dorință proprie, pierderea legăturii cu universitatea, transferul la Secția de învățământ cu frecvență redusă sau la alte specialități, concediul academic. Alte motive mai sunt neachitarea taxei de contract, transferul în alte instituții de învățământ, nereușita/neîndeplinirea planului de învățământ (anexa 4.2.1.d.)

Rata de absolvire a studenților variază de la an la an. În perioada de studii 2011-16 la acest program de studii au fost trei promoții de absolvenți la forma de învățământ cu frecvență: prima – în anul de studii 2013-14 (anul înmatriculării – 2011-12), a doua – în anul 2014-15 (anul înmatriculării – 2012-13), a treia – în anul de studii 2015-16 (anul înmatriculării – 2013-14) și două promoții de absolvenți la învățământ cu frecvență redusă prima – în a. 2014-15 (anul înmatriculării – 2011-12), a doua – în anul de studii 2015-16 (anul înmatriculării – 2012-13).

Rata de absolvire la programul de studii *Limba și literatura română*, forma de învățământ cu frecvență a înregistrat o creștere de la 68,4% la 94,4%.

Rata de absolvire la forma de învățământ cu frecvență redusă a înregistrat o descreștere de la 76,8% la 70,4%. (anexa 4.2.1.e)

Studenții sunt promovați la următorul an de studii în strictă conformitate cu prevederile regulamentare.

4.2.2. Mobilitatea academică

În vederea asigurării racordării și compatibilizării programelor de studii, se oferă mobilitatea academică. Procesul de mobilitate este reglementat de *Regulamentul-cadru cu privire la mobilitatea academică în învățământ superior* (HG nr. 56 din 27.01.2014). Planul strategic al UPSC prevede întreprinderea unor acțiuni concrete pentru a susține mobilitatea academică. Printre strategiile de optimizare a mobilității academice se regăsesc acțiunile de informare și consiliere realizate de Departamentul relații internaționale și managementul proiectelor, Centrul de ghidare și consiliere în carieră, catedrele de specialitate: ședințe de informare privind oportunitățile programelor ERASMUS+, Erasmus Mundus, Ghidul Erasmus, modalitățile de aplicare la program, modul de perfectare a dosarului etc.

În perioada pregătitoare mobilității studenților decanatele facultăților analizează Planurile de studii ale universităților nominalizate, întocmesc împreună cu studentul lista disciplinelor de studiu (cu numărul min. de 20 credite pe care trebuie să le acumuleze în decursul unui semestru). Lista disciplinelor cu numărul de credite acumulate se aprobă și i se eliberează studentului. La finalizarea programului activitatea studentului, creditele/perioadele de studii sunt examinate și recunoscute/echivalate în modul stabilit de regulamentele ME și UPSC în vigoare privind recunoașterea ECTS (*Regulamentul-cadru cu privire la mobilitatea academică în învățământ superior, Regulamentului de organizare a studiilor la ciclul I în baza SNCS*).

Mobilitatea academică a studenților la programul de studii se realizează.

4.3. Recunoașterea și dobândirea de certificări

4.3.1. Conferirea titlului și eliberarea diplomei

Conferirea titlului și eliberarea diplomei la programul de studii *Limba și literatura română* se fac conform Nomenclatorului domeniilor de formare profesională și al specialităților, *Regulamentului de organizare a studiilor în învățământul superior în baza SNCS (Ordinul ME nr. 1046 din 29.10.2015)*, *Regulamentului privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență*, reglementărilor interne ale instituției: *Carta universitară, Regulamentul*

instituțional de organizare a studiilor în baza SNCS, Regulamentul UPSC privind organizarea examenului de finalizare a studiilor superioare de licență (www.upsc.md/documente interne).

Modelul actelor de studii emise de universitate (conținutul, formatul) sunt în strictă corespundere cu hotărârile Guvernului RM, ordinul ME.

CertIFICATELE academice se eliberează la solicitarea studentului, în conformitate cu actele normative în vigoare.

Conferirea titlului și eliberarea diplomei, a suplimentului la diplomă și a certificatelor academice este în conformitate strictă cu cerințele normative. Conferirea titlului și eliberarea diplomei, a suplimentului la diplomă și a certificatelor academice este în conformitate strictă cu cerințele normative.

5. PERSONALUL ACADEMIC

5.1. Recrutarea și administrarea personalului academic

5.1.1. Planificarea, recrutarea și administrarea personalului academic

1. Pentru realizarea programului de studii *Limba și literatura română*, planificarea, recrutarea și administrarea personalului academic este realizată în corespundere cu actele normative în vigoare: *Codul Educației, Codul Muncii, Regulamentul privind ocuparea posturilor didactice în instituțiile de învățământ superior* (nr. 854 din 21.09.2010). De asemenea, la recrutarea personalului didactic se ține cont de *statele de funcții la programul de studii* în UPSC (necesarul de cadre didactice pentru asigurarea procesului de studii la program), calificarea deținută, competențele și performanțele dobândite în activitatea profesională etc.

Funcțiile didactice, științifico-didactice vacante în UPSC se ocupă prin concurs, în conformitate cu regulamentele în vigoare. Persoanele care activează prin cumul extern și pensionarii sunt angajați prin ordinul rectorului pentru un an, la solicitarea catedrei de specialitate. Fiecare persoană angajată încheie cu universitatea un contract individual de muncă pentru perioada prestabilită și semnează fișa de post. Dosarele personalului angajat la programul de studii se păstrează la Departamentul de resurse umane.

Anual, administrația UPSC scoate la concurs posturile didactice vacante, estimând necesarul de cadre didactice pentru programul de studii, cu respectarea procedurilor legale.

Normarea activității didactice și științifico-didactice la programul de studii este stabilită de *Regulamentul-cadru cu privire la normarea activității științifico-didactice în învățământul superior* (ord. ME nr. 304 din 22.04.2016) și *Regulamentul instituțional cu privire la normarea activității științifico-didactice* (17.06.2016) (www.upsc.md/documente interne).

Prin urmare, planificarea, recrutarea și administrarea personalului academic la programul de studii sunt în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

2. La data de 01.09.2016, pregătirea specialiștilor la programul de studii *Limba și literatura română* este asigurată în cadrul Facultății de Filologie de un șir de catedre generale și speciale ale Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”: Catedra de științe ale educației, Catedra de psihologie, Catedra de științe filosofice și economice, Catedra de informatică și matematică, Catedra de educație fizică (anexa 5.1.)

Pregătirea la specialitate este asigurată de catedrele de profil: Catedra de limbă română și filologie clasică, Catedra de istorie și teorie literară, Catedra de științe ale educației, Catedra de psihologie (anexa 5.1.1.).

Catedra de limbă română și filologie clasică are angajați în state 9 colaboratori, care constituie 7,63 unități. Cu o normă didactică și mai mult sunt angajați 3 membri titulari ai catedrei. 6 membri titulari ai catedrei sunt implicați în realizarea disciplinelor din programul supus evaluării

cu norma didactică anuală de la 0,25 până la 0,9. În total, cadrele didactice titulare asigură 7,63 unități.

Catedra de istorie și teorie literară are angajați în state 9 colaboratori și 2 cumularzi. Norma anuală egală cu 1,0 salariu este îndeplinită de 4 cadre științifico-didactice, 5 membri titulari ai catedrei sunt implicați în predarea disciplinelor din programul supus evaluării cu norma didactică anuală de la 0,15 până la 0,9. Personalul angajat prin cumul asigură 0,25 normă didactică. În total, cadrele didactice titulare asigură 6,70 unități, iar cumularzii – 0,25.

Catedra de științe ale educației are angajați în state 4 colaboratori.

Catedra de psihologie are angajată în state 1 persoană.

Raportul dintre cadrele titulare și cumularzi este de 23/2, (92,00%/8,00%) (anexa 5.1.1.).

Analiza raportului dintre numărul de cadre didactice și studenți la programul de studii

În anul de studii 2015-2016, numărul studenților înscriși la programul de studii *Limba și literatura română*, Secția învățământ cu frecvență, este de 49 de persoane, iar la Secția de învățământ cu frecvență redusă este de 138 de persoane, în total – 187 de studenți (anexa 5.1.1.3.).

Raportul dintre cadrele didactice titulare cu norma de bază la programul supus evaluării și numărul total de studenți constituie 8,1.

Mai mult de 80% din statele de funcții ale cadrelor didactice și științifice la programul de studii sunt acoperite de personal titular cu norma de bază și prin cumul intern, în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

5.1.2. Calificarea profesională a personalului academic

1. Personalul didactic și științific este angajat în număr suficient pentru realizarea programului de studii, în conformitate cu statele de funcții la programul dat. Toți profesorii au studii superioare la specialitate și sunt la nivelul adecvat instituției de învățământ superior. Din 25 de profesori care țin cursuri de bază la acest program de studii, 21 au studii doctorale. Din 22 de profesori cu studii doctorale, 18 au susținut teze de doctor și 3 – teze de doctor habilitat, 1 persoană nu a susținut (anexa 5.1.1.).

Cadrele didactice sunt capabile să elaboreze curricula pe discipline, să dezvolte și să amelioreze rezultatele didactice și științifice, să se orienteze în didactica inovațională și în domeniul de formare profesională. Mai mulți membri ai catedrelor (O. Cosovan, T. Cartaleanu, A. Zgardan-Crudu, Al. Burlacu, V. Baraga, C. Zagaievschi, M. Pleșca) sunt implicați în implementarea ECTS în universitate, în modernizarea procesului de evaluare și în asigurarea calității procesului de predare-învățare-evaluare, participă, în calitate de evaluatori și formatori naționali, la Concursul național la limba și literatura română, la seminarele republicane ale profesorilor și inspectorilor la limba și literatura română.

Calificarea profesională a personalului didactic și științific este conformă programului de studii în care este implicat în proporție mai mare de 90%.

2. În anul universitar 2015-2016, procesul didactic la programul de studii *Limba și literatura română* a fost asigurat de 23 de cadre didactice și științifice titulare, dintre care 19 cu grad științific și 4 fără grad științific (82,61%/17,39%): 1 prof. univ., dr. hab.; 1 conf. univ., dr. hab.; 13 conf. univ., dr.; 2 lect. univ., dr.; 2 lectori, dr.; 2 lect. sup.; 2 lect. (anexa 5.1.1.)

Catedrele asigură acoperirea statelor de funcții ale cadrelor didactice deținătoare de titluri științifice. În prezent, raportul dintre numărul total de cadre didactice și numărul de cadre cu titluri științifice și didactice constituie 82,61%/17,39 %.

Mai mult de 80% din cadrele didactice ce asigură predarea cursurilor teoretice dețin grade științifice și titluri științifico-didactice.

5.2. Dezvoltarea personalului academic

5.2.1. Strategii/politici/măsuri de dezvoltare a personalului academic

Asigurarea calității proceselor de formare continuă a personalului didactic reprezintă o problemă de maximă complexitate pentru sistemul de învățământ. Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” realizează o politică de promovare și de gestiune a carierei personale și de dezvoltare profesională a fiecărui cadru didactic, în conformitate cu obiectivele programului de studii.

Pentru a se realiza pregătirea continuă în vederea asigurării calității activității cadrelor didactice, profesorii de la catedre participă la mai multe traininguri la Centrul Educațional Pro Didactica, la cursuri de formare în cadrul Institutului de Științe ale Educației, la cursuri de perfecționare. În cadrul Catedrei de istorie și teorie literară se realizează programe de doctorat; cel puțin 60-70% din numărul de cadre didactice cu grad științific au drept de conducere a doctoranzilor. Toți profesorii participă la conferințe științifico-practice.

Deschiderea spre inovațiile educaționale implementate în universitate creează premise pentru extinderea experienței didactice a universitarilor prin optimizarea metodologiei didactice.

În vederea realizării prevederilor stipulate în *Codul Educației* (2014), UPSC consolidează calitatea corpului profesional. Conform *Planului strategic de dezvoltare universitară*, prin intermediul Centrului de ghidare și consiliere în carieră au fost selectați profesori-formatori pentru implicarea în activitatea de formare a cadrelor didactice universitare. Susținerea dezvoltării profesionale continue în context instituțional a fiecărui cadru didactic, în acord cu preocupările, interesul și solicitările acestuia, și-a găsit reflectare în politica de dezvoltare a personalului academic pentru perioada 2016-2021.

Profesorii catedrelor realizează anual cursuri de formare continuă, deplasări și stagii de perfecționare atât în țară, cât și peste hotare (anexa 5.2.1. 2.). Totodată, profesorii beneficiază de studii doctorale (anexa 5.2.1. 2.2).

În cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” se acordă atenție problemei cadrelor didactice tinere și este elaborat un plan de susținere, care include:

- promovarea la studii prin doctorat în cadrul UPS „Ion Creangă”, în cadrul altor universități și în cadrul AȘM;
- cadrele didactice tinere, nerezidenți în mun. Chișinău, beneficiază de cazare în căminele UPS „Ion Creangă”.

Totodată, UPS „Ion Creangă” și AȘM propun și finanțează locuri pentru studii la postdoctorat.

Instituția are strategii/politici de dezvoltare a personalului academic și le realizează integral.

5.2.2. Planificarea și realizarea activității metodice a personalului academic

Planificarea activității metodice a personalului academic se realizează conform *Regulamentului-cadru cu privire la normarea activității științifico-didactice și de cercetare în învățământului superior* al ME în perioada vizată, actualmente fiind aplicat Ordinul rectorului UPSC cu privire la normarea activității didactice și științifico-didactice pentru anul de studii 2016-2017 (nr. 180, 21.06.2016), în care este aplicată o nouă metodologie de cuantificare a activității metodice.

Activitatea metodică a cadrelor didactice implicate în realizarea programului de studii este planificată individual de către fiecare cadru didactic la începutul anului de studii, prin completarea planului individual de lucru, care se aprobă la ședința catedrei. *Planul individual de lucru al activității metodice* cuprinde indicarea tipurilor și conținuturilor activităților preconizate, volumul

acestora, cuantificarea în ore planificate și realizate pe parcursul anului de studii, viza executării și reflecțiile personale.

Titularii catedrelor de profil, în activitatea lor metodică, depun în permanență efort pentru a asigura cu materialele metodice necesare programele respective de studii. Rezultatele activității metodice sunt prezentate în publicații, articole științifico-metodice, materiale științifico-didactice, comunicările pe care le-au avut la manifestări științifice, preponderent naționale. Astfel, pe parcursul ultimilor cinci ani de studii, la catedrele respective s-a editat un număr impresionant de materiale didactice, elaborări metodice, note de curs, culegeri de exerciții, cursuri, indicații metodice, auxiliare didactice, articole de specialitate etc. (anexa 5.2.2. 2.).

S-a lucrat în continuare în vederea perfecționării cursurilor ținute, elaborării curricula în formele recomandate, s-au elaborat cursuri noi (V. Baraga, S. Cogut, V. Zaharia, V. Caraman, A. Zgardan-Crudu, L. Cibotaru, L. Petriciuc). Au fost completate și revizuite structura și conținuturile cursurilor opționale și curricula pentru aceste cursuri. Profesorii au coordonat activitatea de investigare a studenților în procesul elaborării tezelor de licență și de an. Menționăm, de asemenea, faptul că administrația instituției este receptivă și cheltuielile de editare a materialelor metodico-didactice sunt suportate de universitate.

Catedrele dispun de mecanisme de planificare, realizare și susținere a activității metodice a personalului academic implicat în realizarea programului de studii și asigură integral realizarea acestora.

5.2.3. Evaluarea personalului academic

Creșterea calității educației condiționează responsabilizarea cadrului didactic. Evaluarea cadrelor didactice și științifico-didactice în UPSC se realizează pe mai multe dimensiuni și niveluri. Semestrial, se organizează o evaluare a personalului didactic de către studenți (<https://goo.gl/forms/vOuh1uWdungL1FZl2>, <https://goo.gl/forms/0Dp7YZDf0aqAm7wg2>, 2015, <https://goo.gl/forms/GiOPH6ckMMYAXfiz2>, <https://goo.gl/forms/6eqoO65ugtL03jsq1>, 2016). Rezultatele evaluării prestaței educaționale a cadrelor didactice, fiind confidențiale (acces are doar șeful de catedră, decanul, rectorul și persoana evaluată), sunt distribuite în plic cadrului didactic vizat și șefului de catedră. Anual, în cadrul ședinței de totalizare a activității catedrei cadrul didactic se autoevaluează și este evaluat de către colegi și de către șeful de catedră în baza criteriilor generale.

În cadrul autoevaluării, pentru a înregistra timpul folosit de către cadrul didactic universitar în vederea efectuării diverselor tipuri de activități didactice, metodice/educative, științifice/de creație artistică etc., se completează *Planul individual de lucru* pentru anul de studii, cu indicarea normării muncii prin ore planificate și realizate.

Profesorii titulari ai catedrelor sunt evaluați periodic la nivel de catedră, facultate și senat. O dată în 5 ani, fiecare titular este antrenat în concursul postului ocupat, declarat vacant la expirarea termenului. Astfel, raportul activității pentru o perioadă de 5 ani, anexat la dosarul înaintat pentru concurs, care ulterior se examinează la Consiliul profesoral al facultății și este aprobat sau respins de către senat, este o dovadă certă a evaluării periodice a personalului academic de la facultate. Mai includem în rândul rezultatelor evaluării orele publice prezentate de către profesorii titulari, discutate ulterior la ședințele catedrelor, textele de lecții discutate și aprobate.

Planurile de activitate ale catedrelor, sumă a planurilor individuale ale profesorilor angajați, acceptate și aprobate anual de către Senatul universității, sunt încă o dovadă a eficacității sistemului de evaluare intern al universității.

Personalul academic de la programul de studii este evaluat periodic de către managerii instituției de învățământ și se întreprind măsuri eficiente de îmbunătățire continuă.

5.3. Activitatea de cercetare științifică și inovare a personalului academic

5.3.1. Planificarea și susținerea activității de cercetare științifică și inovare a personalului academic

Personalul didactic al catedrelor de specialitate planifică activitatea de investigație în *Planul tematic de cercetare științifică*, elaborat în fiecare an academic avizat de șeful catedrei. Universitatea organizează anual două conferințe științifice, una pentru personalul didactic și doctoranzi, alta pentru studenți, în urma cărora cercetările personalului sunt publicate în volume aparte. La finele anului, cadrele didactice pregătesc darea de seamă pentru toate activitățile de cercetare științifică realizate (rapoartele pentru activitatea științifică se găsesc la catedre).

Instituția planifică și susține eficace activitatea de cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic a personalului academic la programul de studii.

5.3.2. Realizarea și monitorizarea activității de cercetare științifică și inovare a personalului academic

Temele comune științifice la care au lucrat în acești ani membrii catedrelor sunt *Literatura română din Basarabia în context european* și *Dinamica limbii române în R. Moldova la ora actuală*. Membrii catedrelor au prezentat rezultatele investigațiilor științifice în cadrul conferințelor, colocviilor și simpoziunilor științifice.

Majoritatea profesorilor sunt antrenați în diferite activități științifice, în colaborări cu alte instituții de învățământ superior, de cercetare științifică, didactică: AȘM, IȘE, CEPD, ME, DGÎTS din Chișinău etc.

Valoarea rezultatelor cercetărilor rezidă în reinterpretarea, cu varii metode și din perspectivă modernă, a operelor scriitorilor români și a fenomenelor lingvistice, precum și în abordarea în plan comparativ a scrierilor literare românești și universale, dar și a limbii române din perspectiva plurilingvismului.

Pe parcursul acestei perioade, profesorii catedrelor au publicat monografiile, capitole în monografiile, articole în reviste naționale de categoria B, în reviste din țară de categoria C și sunt prezenți cu studii și articole în culegerile editate la universitate, în republică și peste hotarele ei.

Majoritatea membrilor catedrelor de profil participă la edițiile conferinței internaționale anuale organizate în cadrul AȘM „Filologia modernă: realizări și perspective în context european”, dar și la alte conferințe organizate de instituțiile de resort. Lista integrală a publicațiilor membrilor catedrelor o găsiți în anexa 5.3.2.

Catedrele au organizat, prin susținerea conducerii universității, următoarele manifestări științifice naționale și naționale cu participare internațională:

1. Conferința națională *Spiridon Vangheli și lumea lui Guguță. Aniversarea a 80-a din ziua nașterii scriitorului*, Chișinău, UPS „Ion Creangă”, 6 iunie 2012;
2. Conferința științifică națională *Promovarea valorilor naționale prin limbă, literatură și istorie*, Chișinău, UPS „Ion Creangă”, 2012.
3. Conferința națională cu participare internațională *Ion Creangă în timp și spațiu. Aniversarea a 175-a din ziua nașterii*, Chișinău, UPS „Ion Creangă”, 19 mai 2012.
4. Conferința națională cu participare internațională *Dumitru Matcovschi, poet al cetății*. Chișinău, UPS „Ion Creangă”, 17 octombrie 2014.
5. Conferința națională cu participare internațională *Grigore Vieru. În umbra lui Orfeu*, Chișinău, UPS „Ion Creangă”, 13 februarie 2015.
6. Conferința națională cu participare internațională *Critica literară și procesul literar contemporan*, Chișinău, UPS „Ion Creangă”, 20 aprilie 2016.

Instituția realizează și monitorizează activitatea de cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic a personalului academic implicat în realizarea programului de studii.

5.3.3. Valorificarea rezultatelor activității de cercetare științifică și inovare a personalului academic în contextul programului de studii

Toate cadrele didactice implicate în programul de studii participă la numeroase conferințe științifice naționale și internaționale, publică articole, monografii, elaborări metodice prin care valorifică activitatea lor de cercetare. În baza cercetărilor proprii, profesorii elaborează cursuri, lucrări de laborator, proiecte, lucrări de an, teste de evaluare etc.

Profesorii Aliona Zgardan-Crudu, Alexandru Burlacu, Nina Corcinschi, Vlad Caraman sunt membri ai colegiilor de redacție ale unor reviste cotate CSSDT și CNAA. Menționăm, în acest context, revistele *Metaliteratură*, *Philologia*, *Revista de științe socioumane*.

Experți ai CSSDT, CNAA și ai altor proiecte și activități științifice la nivel național sunt Alexandru Burlacu – Comisia de expertiză unificată în arte și științe umaniste, vicepreședinte; Comisia de experți în literatură și folclor; expert independent netitular la instituția publică *Consiliul Consultativ de Expertiză* din cadrul AȘM; consultant al edițiilor enciclopedice ale Institutului de Studii Enciclopedice al AȘM. și Gabriella Topor – expert al Ministerului Educației, Comisia de evaluare a manualelor școlare de *Literatura universală*, cl. a XI, 2013.

În calitate de referenți la teze de doctor habilitat și doctor s-au manifestat profesorii Al. Burlacu, V. Baraga, G. Topor, V. Caraman, N. Corcinschi, A. Zgardan-Crudu.

Instituția valorifică rezultatele activității de cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic a personalului academic implicat în realizarea programului de studii.

6. RESURSE DE ÎNVĂȚARE ȘI SPRIJIN PENTRU STUDENT

6.1. Personal administrativ și auxiliar

6.1.1. Planificarea și coordonarea activității personalului administrativ și auxiliar

Fundamentul invizibil al performanțelor competitive ale UPSC îl constituie cultura organizațională de excelență. În spiritul misiunii și obiectivelor asumate, UPSC are un sistem de conducere coerent, transparent și integrat în scopul de a realiza o administrație eficientă și eficientă, corespunzătoare unui management performant. Structura instituțională a universității este stabilită prin reglementările stipulate în acte normative la nivel republican și reglementările proprii, conferite de autonomia universitară: *Carta universitară* (2015), *Regulamentul privind modul de alegere a rectorului* (2015), *Regulamentul de funcționare a Senatului UPSC* (2015), *Regulamentul de organizare și funcționare a consiliului administrativ* (2015) etc.

Planificarea și administrarea activității personalului administrativ și auxiliar se efectuează în corespundere cu cerințele actelor normative în vigoare, pornind de la *Strategia de dezvoltare instituțională a UPSC* (2012-2015, 2016-2020).

În rezultatul scăderii fluxului contingentului studios în UPSC, a fost revăzută și optimizată structura personalului administrativ și auxiliar la nivel de universitate și la facultate. Au fost reduse unele state din personalul administrativ și auxiliar.

Tabelul personalul administrativ și auxiliar de la Facultatea de Filologie care asigură programul de studii îl găsiți în anexa 6.1.1.

Planificarea, recrutarea și administrarea personalului administrativ și auxiliar la programul de studii este în strictă conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

6.2. Resurse materiale și de învățare

6.2.1. Existența și utilizarea spațiilor educaționale și de cercetare

Spațiile necesare procesului educațional și de cercetare sunt satisfăcătoare. Catedrele dispun de suficiente săli pentru toate activitățile instructiv-educative. Fondul de săli de studiu al Facultății de Filologie, care asigură pregătirea la programul de studii *Limba și literatura română*, constă din

săli de curs (17 săli); săli audiovizuale, cabinete specializate fonolingvistice, bibliotecile catedrelor, sala de lectură, sala media etc.

În afară de faptul că profesorii utilizează mijloacele tehnico-materiale din cadrul catedrei, ei au acces la Centrul ETRC, care dispune de multiple mijloace tehnice și metodicodidactice. Centrul mai dispune și de o bogată videotecă și bibliotecă.

Când se organizează anumite activități științifice sau culturale, profesorii și studenții pot beneficia de sala de calculatoare de la universitate, de sala pentru festivități a universității, de sala mică a Senatului universității, de Centrul de resurse și multimedia pentru profesorii de limba engleză, inaugurat de Universitatea Pedagogică „Ion Creanga” și Ambasada Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova, în colaborare cu Ambasada Marii Britanii în Moldova.

Instituția asigură în totalitate spații adecvate pentru realizarea procesului de studii și de cercetare la programul de studii.

În contextul situației la zi, suprafața care îi revine unui student pe categorii de săli este mai mult decât satisfăcătoare. Astfel, instituția asigură suprafețe ce revin unui student, după cum urmează: săli de curs – nu mai puțin de 2,0 m²; săli de seminar – nu mai puțin de 2,0 m²; laboratoare – nu mai puțin de 3,0 m². Accesibilitatea la spațiile educaționale și de cercetare este facilitată și de faptul că toate spațiile date se află în blocul central al universității, unde se găsește și facultatea.

6.2.2. Dotarea și accesibilitatea spațiilor educaționale și de cercetare

Spațiile de instruire sunt adecvate pentru desfășurarea activităților (didactice); sunt dotate cu mese de lucru, scaune, calculatoare și proiectoare. Problema dotării spațiilor educaționale și de cercetare nu mai poate fi pusă la ordinea de zi, atâta timp cât aproape fiecare profesor și student deține un notebook, o tabletă sau un Iphone propriu și le poate folosi în orice moment al lecțiilor.

Catedrele sunt dotate cu mici biblioteci, constituite din donații, membrii catedrei pot beneficia de această mică achiziție științifică pentru a-și elabora cursurile pe care le țin și pentru a le folosi la ore. La facultate este o sală de lectură, o bibliotecă, de achizițiile cărora, de asemenea, pot beneficia studenții și cadrele didactice de la catedre.

Catedrele dispun și de mijloace tehnice: calculatoare, imprimante, scanere, xerox, proiectoare ș.a. În cadrul universității activează un centru poligrafic modern, unde lucrările elaborate pot fi multiplicare, pentru buna desfășurare a procesului de învățământ.

Instituția are o dotare a spațiilor educaționale și de cercetare care asigură în totalitate realizarea obiectivelor programului de studii.

6.2.3. Dotarea, dezvoltarea și accesibilitatea fondului bibliotecii destinat programului de studii

Biblioteca Științifică a UPS „Ion Creangă” este membru al Consorțiului REM (Resurse Electronice pentru Moldova), participantă în proiectele internaționale Tempus MISISQ – „Modernizarea serviciilor informaționale pentru îmbunătățirea calității studiilor” (2013-2016) <http://misisq.usmf.md/index.php/en-us/>, „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova” (03/2016-10/2019) <https://newinformationservices.wordpress.com/>, în parteneriat cu Academia de Studii Economice a Moldovei, Universitatea din Bergen, Norvegia și Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Republica Moldova.

Un aport esențial în dezvoltarea resurselor informaționale ale Bibliotecii universitare îl reprezintă donațiile de carte, parvenite din proiecte, din partea instituțiilor de stat și nonguvernamentale: Fundația Cărții, Asociația „Simion Mehedinți”, Biblioteca Institutului de Romanistică Viena, Proiectul AFP, Proiectul MOLDINCLUD (Tempus), Casa Limbii Române „N.

Stănescu”, proiectul Tempus WETEN, ACELF, Fundația Soros Moldova, AO „Lumos Foundation Moldova”, AO SYLLABUS, Camera Națională a Cărții RM, proiectul „TEREC”, Institutul Patrimoniului Cultural, Institutul „Frații Golescu” din București, Fundația DIGNITAS din București.

Printre partenerii internaționali ai Bibliotecii Științifice a UPS „Ion Creangă” sunt: Biblioteca Universității „Ștefan cel Mare”, Suceava; Biblioteca Universității „Petre Andrei”, Iași; Biblioteca Universității din Pitești; Biblioteca Universității „1 decembrie”, Alba Iulia; Biblioteca Universității „Petru Maior”, Târgul Mureș; Biblioteca Universității „Transilvania” din Brașov; Biblioteca Centrală Universitară „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca; Biblioteca Universității din Craiova; Biblioteca Centrală Universitară „Mihai Eminescu” a Universității „A.I. Cuza” din Iași; Biblioteca Universității „Dunărea de Jos”, Galați.

De a lungul anilor, s-a stabilit și se menține schimbul de publicații cu bibliotecile și centrele informaționale din Republica Moldova, cum ar fi: Biblioteca Națională a RM, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Institutului de Științe ale Educației, Biblioteca Științifică a Universității de Stat, DIB ULIM.

La 01.01.2016, patrimoniul Bibliotecii include 744 511 unități bibliotecare de păstrare, inclusiv 284 999 publicații științifice, 324 052 publicații didactice și 135 460 publicații beletristice. Colecția de publicații seriale include peste 300 de titluri de ziare și reviste. Anual, biblioteca abonează 123 de titluri de reviste și ziare.

În perioada 2011-2014, biblioteca a oferit acces la Bazele de date EBSCO Publishing, abonate în cadrul consorțiului REM (Resurse electronice pentru Moldova). Resursele propuse pot fi accesate urmând linkul de pe pagina Web a Bibliotecii UPSC www.lib.upsc.md.

Infrastructura informațională este suplinită de un produs informațional – platforma PRIMO <http://primo.libuniv.md/>. În Primo sunt integrate cataloagele electronice a șapte biblioteci universitare partenere în proiect, precum și resurse externe: EBSCO, SpringerLink, HINARI, AGORA etc. Catalogul electronic al UPSC conține circa 81200 de înregistrări, ori 87% din toate titlurile deținute; colecția Bibliotecii digitale, la Mediatecă, include 826 de titluri de publicații (fără proiecte didactice).

Creșterea vizibilității UPS „Ion Creangă” s-a produs și prin înregistrarea lucrărilor profesorilor universității în Repozitoriul Instituțional Digital <http://dir.upsc.md:8080/xmlui/>, care este înregistrat în <http://www.opendoar.org/>

Accesibilitatea studenților și cadrelor didactice la colecțiile bibliotecii

Sala de lectură „Pedagogie. Psihologie”. Colecția de publicații a sălii de lectură „Pedagogie. Psihologie” include documente ce țin de următoarele domenii: pedagogie, psihologie, științe ale naturii, științe reale, limbi și literaturi străine, publicații de referință.

Sala de lectură „Raisa Căldare”. Colecția de publicații a sălii de lectură include documente ce țin de următoarele domenii: cultură, istoria culturii, filosofie, economie, științe politice, drept, istorie, etnografie, geografie, publicații de referință.

Sala de lectură „Asistență bibliografică”. Colecția de publicații a sălii de lectură „Asistență bibliografică” include documente de referință, gestionează cataloagele și fișierele generale și tematice pentru public.

Sala de lectură „Filologie”: Colecția de publicații a sălii de lectură „Filologie” include documente ce țin de următoarele domenii: lingvistică, limba română, limba rusă, limbile bulgară și găgăuză, știința literaturii, literatura română, critică literară, literatură universală, critică literară, publicații de referință.

Așadar, fondul bibliotecii destinat programului de studii este dotat corespunzător, dezvoltat periodic și accesibil.

6.2.4. Asigurarea și accesul studenților la suportul curricular

Studenții au acces atât la suportul curricular fizic al bibliotecilor, cât și la cel electronic. În tabelul alăturat, prezentăm colecțiile (cărți, articole din reviste științifice) bibliotecii cu referire la programul de studii.

1	141.08	Limbi și literaturi	7	19914 titluri
2	141.09	Limbi și literaturi moderne	11	5836 titluri
3	142.01	Pedagogie	2	5487 titluri
4	142.04	Psihopedagogie	1	1887 titluri

Sursa: <http://primo.libuniv.md/>.

Programul de studii este asigurat în proporție de cel puțin 90% cu suport curricular adecvat formării competențelor planificate și este accesibil.

6.3. Resurse financiare

6.3.1. Mijloace financiare alocate procesului educațional și cercetării la programul de studii

Universitatea dispune de două surse de finanțare: mijloacele bugetului de stat, sub aspectul clasificăției funcționale a cheltuielilor bugetare, și mijloacele speciale, sub aspectul surselor de venituri. Structura cheltuielilor bugetare și a celor speciale, după destinații, corespunde cu clasificăția bugetară și *Regulamentul cu privire la gestionarea mijloacelor speciale ale instituțiilor publice finanțate de la buget*:

- Bugetul de stat, **tipul 064** „Academiile, universități și alte instituții de învățământ superior”, care include cheltuieli privind remunerarea muncii personalului de conducere, personalului auxiliar și de deservire, a personalului de profil (didactic), cheltuieli privind bursele de studii pentru ciclul I, cheltuieli aferente serviciilor energetice și comunale ale blocurilor de studii, investiții capitale și reparații capitale.
- Bugetul de stat, **tipul 246** „Întreținerea căminelor”, cuprinde cheltuieli salariale ale personalului angajat în căminele studențești și cheltuieli aferente serviciilor energetice și comunale.
- **Mijloacele proprii includ:** „Servicii cu plată”, „Arenda/chiria bunurilor proprietate publică”, „Taxele de cazare în căminele studențești”.

Volumul total de finanțare a organizației de la Bugetul de Stat pentru perioada 2011-2015 constituie **291 956,5 mii lei**, pentru *ciclu I „Licență”* – **177 216,3** mii lei. Analiza dinamicii mijloacelor bugetare alocate la tipul 064 ne demonstrează că pe parcursul acestor ani au variat esențial, se observă o creștere a alocațiilor financiare, de la 30 681,5 mii lei în anul 2011 la cifra de 40 302,0 mii lei în anul 2015, ceea ce constituie cu 9 620,5 mii lei mai mult.

În această perioadă au fost realizate majorări de salariu, în baza hotărârilor legislative. Sumele alocate de la Bugetul de Stat au fost gestionate conform planurilor de finanțare aprobate în corespundere cu prevederile normative în vigoare, conform tabelului de mai jos:

Anii	2011	2012	2013	2014	2015	Total
Surse financiare total (plan precizat) (mii lei)	52899,5	56445,9	58780,8	61052,3	62778,0	291956,5

Achiziționarea echipamentului nou, reparațiile curente și capitale ale sălilor de studii, participarea la conferințe, simpozioane, procurarea de echipament, mobilier, materiale didactice și alte activități s-au realizat, în mare măsură, din sursele mijloacelor speciale și o parte din buget. Ponderea cea mai mare din totalul cheltuielilor bugetare la tipul 064 îi revine retribuirii muncii; în

anul 2011 – 75,16%, în anul 2013 – 71,56%, în anul 2015 – 73,9%, după care urmează cheltuieli privind bursele: în anul 2011 – 21,52%, în anul 2013 – 20,13% și în anul 2015 – 20,62%.

Mijloacele financiare destinate procesului educațional și cercetării sunt alocate în conformitate cu cadrul normativ în vigoare și sunt suficiente realizării programului de studii.

6.3.2. Taxe de studii și burse la programul de studii

Începând cu anul de studii 2013-2014, tuturor studenților înmatriculați în bază de contract sau cu finanțare bugetară li se aplică *Regulamentul cu privire la condițiile de ocupare a locurilor cu finanțare bugetară în instituțiile de învățământ superior de stat din Republica Moldova*. În baza rezultatelor academice de la sfârșitul anului de studii, decanatele, de comun acord cu reprezentanții organelor de autoconducere studențească, fac totalurile sesiunii și prezintă demersurile în cauză rectoratului, care emite ordinul cu listele și notele studenților (buget/contract).

Mărimea taxelor de studii se calculează de către contabilitatea universității. La stabilirea mărimii taxei de studii se ea în considerare și gradul de solicitare de către candidați a specialităților. Anual, Consiliul de administrare al universității adoptă taxele de studii, care sunt apoi aprobate prin ordinul rectorului. Sursele acumulate din taxele de studii sunt utilizate pentru îmbunătățirea bazei materiale și didactice a procesului educațional, reparații curente și capitale ale spațiilor de studii, achitarea serviciilor, adaos la salarii colaboratorilor universității.

Procedura de alocare a burselor se efectuează în baza *Hotărârii cu privire la cuantumul burselor, altor forme de ajutoare sociale pentru studenții din instituțiile de învățământ superior*.

În baza rezultatelor sesiunilor semestriale, decanatul, împreună cu șefii grupelor academice, liderii sindicali ai studenților, întocmesc listele bursierilor, care sunt aduse la cunoștința tuturor studenților, fiind afișate pe avizierul facultății. În baza demersurilor decanatelor, rectoratul emite ordinul cu privire la alocarea burselor. Din numărul studenților bugetari, se acordă burse la 70%: 10% – burse de categoria 1, 20% – burse de categoria 2, 70% – burse de categoria a 3; 10% – burse sociale. De asemenea, se acordă și burse de merit (Bursa Președintelui, Republicii, Guvernului, Senatului, „Gr. Vieru”, „A. Plămădeală”, „A. Lupan”). Cu ocazia Zilei internaționale a tineretului, făcând totalurile conferințelor științifice ale studenților, rectoratul primează studenții care s-au evidențiat la învățatură și activități în folosul comunității. Suplimentar, studenții orfani, în perioada studiilor, sunt puși la întreținere de stat. Scutirea studenților de plata taxei de studii se efectuează conform *Regulamentului cu privire la scutirea de plata taxei de studii a studenților instituțiilor de învățământ superior de stat înmatriculați în bază de contract*, adoptat în anul 2001, și *Hotărârii Guvernului nr. 915 din 29.07.2008*.

Conform acestui regulament, studenții eliberați de taxa de studii nu pot beneficia de burse de studii. Decizia scutirii de taxa de studii se adoptă de Consiliul de administrare al universității și se aprobă prin ordinul rectorului.

Procedurile de stabilire a taxelor de studii, de alocare a burselor și a altor forme de sprijin material sunt în conformitate cu cadrul normativ în vigoare.

6.4. Asigurarea socială a studenților

6.4.1 Asigurarea studenților cu cămin

Studenții din cadrul programului de studii *Limba și literatura română* sunt beneficiari de locuri de trai în căminele studențești conform regulamentelor în vigoare: *Regulamentul-cadru privind funcționarea căminelor din subordinea instituțiilor de învățământ de stat* (HG nr. 74 din 25.01.2007) (www.edu.md); *Regulamentul privind funcționarea căminelor din subordinea Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă”* (Senat UPSC din 29.06.2012), *Regulamentul*

privind funcționarea căminelor din subordinea Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” (Senat UPSC din 26.03.2015).

Universitatea dispune de 5 cămine studențești, conform HG nr. 351 din 23.03.2005 și anexa 22¹², cu 1122 locuri conform proiectelor.

Amenajarea și dotarea căminelor se efectuează conform normelor sanitare și regulamentului intern instituțional. Căminele corespund normelor sanitar-epidemiologice și antiincendiar, fapt confirmat de verificările efectuate de Centrul Național de Sănătate Publică și Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale.

Cazarea studenților universității și ai programului de studii evaluat se realizează anual în baza *Metodologiei distribuirii spațiului locativ și cazării studenților UPSC*, aprobate la ședința comună a Senatului Studențesc și a Comitetului Sindical al Studenților, structuri de autogovernanță studențească, de Consiliul de administrare, conform ordinului rectorului universității.

Locurile de trai sunt repartizate în bază de concurs. Criteriile concursului sunt anual în dezbateri publice în mediul studențesc, până la aprobarea *Metodologiei de distribuire a spațiului locativ și cazării studenților în UPSC*. Sunt asigurate cu cazare, în afara concursului, câteva categorii de studenți: studenții orfanii, studenții cu grad de dezabilitate sever, studente-mame singure, studenții înmatriculați la studii în baza protocoalelor de colaborare încheiate de ME. Studenții cu grad mediu și ușor de dezabilitate au facilități la cazare, iar condițiile de cazare sunt specificate în *Regulamentul instituțional*.

Procentul de asigurare cu locuri de trai la programul supus evaluării, în raport cu cererea, pentru anii de studii 2014-2016, este de 100%. Studenții programului dat sunt cazați preponderent în căminele nr. 3A și 3B; unui student îi revine, în medie, 5-6 m².

Actualmente, 100% din studenții solicitanți de cazare în cămin de la programul de studii *Limba și literatura română* sunt asigurați cu loc de trai în căminele universității.

Instituția asigură facilități de cazare corespunzătoare normelor în vigoare pentru studenții solicitanți de la programul de studii în proporție mai mare de 50%.

7. MANAGEMENTUL INFORMAȚIEI

7.1. Accesul la informație

7.1.1. Managementul informației și accesul studenților și angajaților la informațiile privind programul de studii

Colectarea, analiza și utilizarea informației despre profilul contingentului de studenți al programului de studii și despre parcursul academic în constituirea traseului profesional al studenților din UPSC este realizată de către DMPI (Departamentul de Management al Procesului de Instruire), în baza *Regulamentului intern de funcționare*, din 17.11.2011. DMPI organizează evidența și mișcările contingentului de studenți, examinarea problemelor ce țin de restabilire, exmatriculare, acordarea burselor, scutiri de taxe de studii și stimularea studenților, coordonarea activității facultăților în vederea îndeplinirii programului de studii. DMPI monitorizează repartizarea, evidența și controlul îndeplinirii normelor didactice de către profesori și catedre la programul de studii, analizează activitatea catedrelor și decanatelor privind perfecționarea procesului de învățământ. Pentru asigurarea accesului la datele colectate și utilizarea informațiilor relevante pentru programul de studii *Limba și literatura română*, în UPSC funcționează site-ul universitar, repozitoriul instituțional, intranetul, paginile web ale facultăților, centrelor ce asigură gestionarea informației cu referire la programul de studii.

7.2. Baze de date

7.2.1. Constituirea și accesul la baza de date a programului de studii

Informatizarea activităților universitare este un domeniu important de reorganizare a activității universității în perioada acreditată. Gestionarea bazelor de date în UPSC este realizată de către Centrul de tehnologii informaționale, parte componentă a structurii universitare (www.upsc.md).

În prezent, UPSC dispune de un sistem informatic (implementat la nivelul secretariatelor facultății și la serviciul oferit de DMPI și contabilitate), care facilitează colectarea, prelucrarea și analiza datelor procesului didactic, în scopul evaluării și asigurării instituționale a calității.

Bazele de date se regăsesc la nivel de rectorat, facultate (la secretariat), departament, catedră. Majoritatea proceselor care se desfășoară în UPSC sunt informatizate: admiterea studenților, repartizarea locurilor în cămin, contabilitatea instituției, salarizarea personalului, gestionarea activității de cercetare științifică, evidența studenților, reușita studenților, completarea suplimentului la diplomă, acordarea burselor (socială, de studiu, de merit, de performanță și de excelență) și mobilitățile intracomunitare. Accesul studenților și cadrelor didactice ce asigură programul de studii la baza de date se face în baza solicitărilor verbale adresate subdiviziunilor universitare. Pentru asigurarea accesului la baza de date cu privire la programe de studii la Ciclu I, Licență, s-a achiziționat un soft specializat, care este gestionat de către Centrul de tehnologii informaționale al UPSC.

Intranetul UPSC permite conexiunea între blocurile de studii, respectiv departamentele secretariat, administrativ etc., existând personal instruit și desemnat care colectează și reactualizează bazele de date aferente.

Universitatea dispune de pagina web, pe care există secțiunea *biblioteca on-line*, ce conține cursurile universitare în format electronic, acestea fiind organizate la nivel de facultate, ani de studii și discipline.

Un obiectiv al *Strategiei de dezvoltare universitară* este reconceptualizarea și extinderea sistemului informațional universitar. DPMI este în proces de construire și derulare a unei noi baze de date privind informațiile relevante pentru asigurarea calității procesului educațional și de cercetare științifică din cadrul UPSC.

Instituția dispune de baze de date și asigură accesul securizat al studenților și angajaților programului de studii.

8. INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

8.1. Transparența informațiilor de interes public cu privire la programul de studii

Pagina web a Facultății de Filologie poate fi accesată pe site-ul UPS „Ion Creangă” www.upsc.md. Pagina se deschide cu prezentarea modalităților de pregătire profesională la cele trei cicluri: licență, masterat și doctorat. Pentru fiecare nivel sunt enumerate specializările și descrise programele de studii și finalitățile acestora. Este expusă funcționarea sistemică a facultății pe domenii de activitate. La fel, pagina include informații cu privire la catedrele de profil și componența lor cantitativă și calitativă (numărul de cadre și gradele didactice/titlurile științifice pe care le dețin). Sunt prezentate proiectele naționale și internaționale în care sunt implicați profesorii și studenții facultății, activitățile extracurriculare, date cu privire la activitatea științifică și didactică a titularilor facultății, colaborarea acestora cu centrele științifice și universitare din țară și de peste hotare. De asemenea, pe pagina Facultății de Filologie pot fi vizualizate fotografiile de la diverse activități didactice, științifice. Datele sunt actualizate cu regularitate. Prin urmare, toate informațiile de interes public cu privire la programul de studii și activitatea de bază a facultății sunt actualizate și accesibile pe pagina web a instituției.

8.1.2. Transparența informației cu privire la activitatea catedrei/departamentului/programului de studii

Informația de interes public cu privire la programul de studii (procesul de admitere, predare, învățare, cercetare, evaluare, rezultatele examinării, informații despre angajarea absolvenților) poate fi vizualizată atât pe site-ul universității www.upsc.md, cât și pe pagina web a Facultății de Filologie: http://www.upsc.md/new/?page_id=406.

Informarea studenților referitor la admitere, modalitatea de acordare a burselor și a altor forme de sprijin material, precum și modalitățile de repartizare a locurilor de cazare în cămine este realizată prin plasarea datelor pe site-ul universității/facultății și, în același timp, sunt afișate pe panourile informative de la etajul 3 și 4 din blocul central al universității.

Informațiile de utilitate publică pentru studenți sunt reactualizate anual și publicate în Ghidul studentului.

Instituția asigură în totalitate transparența informației de interes public cu privire la programul de studii.

9. MONITORIZARE CONTINUĂ ȘI EVALUARE PERIODICĂ A PROGRAMELOR

9.1. Proceduri privind monitorizarea, evaluarea și revizuirea periodică a programului de studii

9.1.1. Monitorizarea și revizuirea ofertei educaționale și a programului de studii

Implicarea în procesele de asigurare a calității permite universității să-și demonstreze calitatea serviciilor educaționale, să-și eficientizeze transparența, contribuind la o mai bună recunoaștere a calificărilor și a programelor de studii.

Programul de studii este monitorizat, evaluat periodic și revizuit, pentru a corespunde dinamicii pieței calificărilor universitare, în scopul satisfacerii cerințelor formulate de beneficiarii studiilor. În procesul inițierii, aprobării, monitorizării și evaluării periodice a programelor de studii ale studenților, sunt respectate etapele procedurii stipulate în *Plan-cadru* (2015), *Regulamentul de organizare a studiilor în învățământul superior în baza Sistemului Național de Credite de Studiu* al ME (2015) și *Regulamentul de organizare a studiilor în cadrul Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din mun. Chișinău în baza Sistemului Național de Credite de Studiu* (p. II).

Modificarea planurilor de învățământ se realizează la catedrele organizatoare ale programului respectiv și se aprobă de Consiliul facultății.

Revizuirea/actualizarea planurilor de învățământ la domeniul 14. Științe ale Educației a fost validată de senatul universității în perioada 2008-2016 și prezentată spre coordonare Ministerului Educației. La exemplarul planului de învățământ pentru ciclul I este atașat un extras din procesul-verbal al ședinței senatului la care au fost aprobate modificările.

9.1.2. Monitorizarea proceselor de predare-învățare-evaluare

În UPSC monitorizarea procesului de predare-învățare-evaluare se aplică unitar și transparent pe bază de criterii, regulamente și tehnici riguroși și consecvent aplicate (*Regulamentul ECTS*, *Regulament de evaluare internă* etc.). Aplicarea periodică și sistematică a procesului de monitorizare este realizată la nivel de catedră, Consiliu al facultății și Senat universitar.

Una din cele mai frecvent aplicate metode de apreciere a calității de predare-învățare-evaluare este chestionarea studenților. Rezultatele acestor chestionări sunt prelucrate, generalizate și discutate la nivel de catedră, facultate, universitate.

9.1.3. Existența și aplicarea procedurilor de autoevaluare a programului de studii

Evaluarea internă a programelor de studii este realizată periodic, conform *Regulamentului de evaluare internă a programelor de studii în cadrul UPSC*, aprobat la ședința senatului din 27 noiembrie 2014, proces-verbal nr. 3.

Procedura *de autoevaluare a programelor de studii* stabilește principiile, metodele și criteriile în baza cărora se inițiază, se desfășoară activitatea de audit intern al programelor de studii (ordinele emise în baza deciziilor Senatului UPSC, nr. 63 din 17.03.2015, nr. 22 din 02.02.2015, nr. 63 din 21.03.2016).

Coordonarea proceselor de evaluare internă a constat în instruirea evaluatorilor interni privind procedurile și formele de aplicare a criteriilor de evaluare a programelor de studii, conform curriculumului elaborat de DACDC, actualizarea informațiilor privind completarea raportului de evaluare internă a programelor de studii, difuzarea actelor normative necesare pentru elaborarea rapoartelor de evaluare internă. Rezultatele evaluării interne sunt discutate la catedra responsabilă de programul de studii supus evaluării, catedra fiind obligată să elaboreze un plan de acțiuni privind eliminarea lacunelor stabilite. Rapoartele președinților comisiilor de evaluare internă sunt discutate în cadrul ședințelor Consiliului de calitate (proces-verbal nr. 2 din 27.05.2015) și Senatului UPSC (proces-verbal nr. 9 din 28.05.2015).

O altă modalitate de autoevaluare a programului de studii o constituie analiza rapoartelor anuale ale comisiilor de stat privind rezultatele examenelor de licență. Concluziile, recomandările privind calitatea formării profesionale a studenților în cadrul programului de studii se discută în cadrul catedrei și al Consiliului facultății, propunându-se acțiuni de îmbunătățire. O pondere aparte în aprecierea calității realizării programului de studii o are opinia reprezentanților instituțiilor de învățământ care fac parte din componența comisiilor examenului de stat.

Autoevaluarea internă a calității activității didactice la programul de studii se regăsește în raportul anual al catedrelor responsabile de realizarea programului, prezentându-se concluziile privind monitorizarea și evaluarea periodică a programului de studii, propunându-se acțiuni ce urmează a fi întreprinse pentru eventuale îmbunătățiri.

Instituția dispune și aplică eficient proceduri de autoevaluare a programului de studii.

9.1.4. Evaluarea programului de studii de către studenți, absolvenți, angajatori și alți beneficiari

În vederea aprecierii calității procesului de studii, programului și planului de învățământ privind formarea competențelor profesionale, în UPSC se practică aplicarea mai multor instrumente de evaluare a programului de studii de către studenți, angajatori și alți beneficiari. Printre acestea, putem menționa focus-grupul (realizat în martie-mai 2015 la 7 programe de studii), chestionarea absolvenților la nivel de universitate și la nivel de catedră, interviurile realizate cu cadrele didactice de la instituții-bază ale practicii pedagogice, aprecierile date absolvenților cu privire la abilitățile demonstrate în cadrul examenelor de licență (anexa 9.1.4.).

9.2. Angajarea în câmpul muncii

9.2.1. Mecanisme de evidență a angajării și a evoluției absolvenților în câmpul muncii la programul de studii

În contextul legislației în vigoare pentru sistemul de învățământ superior, la recomandarea ME și prin decizia Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” a fost creat *Centrul de ghidare și consiliere în carieră* (CGCC) (proces-verbal nr. 2 din 30.10. 2014), iar pe data de 4 martie 2015 a avut loc deschiderea *Centrului (Regulamentul de activitate al Centrului de ghidare*

și consiliere în carieră, aprobat la ședința Senatului din 30.10.2014). Centrul are drept misiune orientarea absolvenților în carieră și proiectarea carierei, consiliere în carieră, consultanță în formarea și integrarea socioprofesională a absolvenților, monitorizarea angajării acestora în câmpul muncii.

Întru facilitarea procesului de angajare în câmpul muncii, Centrul a stabilit raporturi de colaborare cu Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în RM, Federația Sindicatului Educației și Științei, Sindicatele Studențești Universitare, structurile similare din sistemul educațional din RM, entitățile socioeconomice și educaționale. Universitatea a încheiat acorduri de colaborare cu DGITS din mun. Chișinău, instituțiile generale din mun. Chișinău pentru realizarea stagiilor de practică.

În legătură cu *Hotărârea de Guvern nr. 923 din 04.09. 2001 cu privire la plasarea în câmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățământ superior și mediu de specialitate de stat*; instituția repartizează absolvenții în câmpul muncii.

Procedura repartizării include câteva etape:

- a) Studenții care au învățat prin contract nu au nici o obligație față de stat și sunt liberi să se repartizeze individual.
- b) Studenții deja angajați aduc un demers de angajare, pentru a fi excluși din operațiile ulterioare.
- c) Ministerul Educației anunță instituțiile privind locurile vacante în sfera pedagogică și specializarea profesională.
- d) Departamentul de resurse umane al universității anunță facultatea privind ofertele de muncă în țară.
- e) Documentul cu locurile propuse li se oferă studenților și ei aleg postul de lucru, în funcție de locul de trai (localitățile rurale), de nivelul de pregătire (localitățile urbane și mai ales în capitală).
- f) Se creează o comisie de repartizare la locurile de muncă, constituită din rector, prorector, șeful Departamentului de resurse umane, decanul facultății și un reprezentant de la Ministerul Educației.
- g) Fiecare student semnează că a primit distribuirea locului de muncă din partea Ministerului Educației și este obligat de stat să se prezinte la locul de muncă.

9.2.2. Activități de orientare profesională și competitivitatea absolvenților pe piața muncii

Politica instituțională, pe această dimensiune, prevede: încheierea anuală de către studenții programelor de studii a Contractului-tip privind realizarea studiilor cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii; numirea persoanelor responsabile la facultate pentru contactul cu absolvenții; crearea instrumentelor de evidență a angajării absolvenților pe piața muncii (conceptualizarea și elaborarea bazei de date a absolvenților, completarea la absolvire a Fișei absolventului (date personale, adrese electronice, telefoane de contact, locul de repartizare în câmpul muncii etc.); consilierea absolvenților privind angajarea în câmpul muncii (organizarea consilierilor individuale, seminarelor cu genericul *Drepturile tânărului specialist* etc.); participarea în Târguri de carieră, foruri ale meseriilor/profesiilor la nivel național, organizarea târgurilor la nivel instituțional; actualizarea listelor absolvenților cu posturile și locurile de muncă etc.

Absolvenții sunt informați permanent asupra ofertelor noi de muncă (*part time* și *full time*) pe site-ul UPSC – www.upsc.md.

Cu referire la activitățile de orientare profesională și competitivitate a absolvenților universității (angajatori/cadre didactice/specialiști în domeniu) pe piața muncii (instituții de

învățământ preuniversitar/economice din RM), CGCC a organizat și realizat activități de extindere a ofertelor educaționale.

Procedurile de ghidare și de consiliere în carieră se aplică și sunt eficiente.

10. ASIGURAREA EXTERNĂ A CALITĂȚII ÎN MOD CICLIC

10.1. Asigurarea externă a calității

10.1.1. Executarea dispozițiilor și recomandărilor Ministerului Educației și ale ministerelor de resort

UPSC își desfășoară activitatea ghidându-se de procedurile instituționale cu privire la executarea dispozițiilor și recomandărilor ME. Printre aceste proceduri, pot fi menționate: întocmirea registrului de intrări și ieșiri ale documentelor emise de către ME spre UPSC și invers; distribuirea informației subdiviziunilor responsabile de programe de studii prin sistemul intern de comunicare.

10.1.2. Realizarea observațiilor, recomandărilor și deciziilor formulate în baza evaluării externe de către ANACIP/alte Agenții de Asigurare a Calității

Programul de studii *Limba și literatura română* învățământ cu frecvență la zi și învățământ cu frecvență redusă a fost acreditat în anii 2002 și 2008, ultima acreditare a fost făcută de Ministerul Educației și Tineretului (anexa 2), *Hotărârea Colegiului nr. 4.2.1.* din 29 august 2008, Certificatul Seria AU Nr. 000132. În urma evaluărilor, instituția a revăzut observațiile, recomandările și deciziile formulate de evaluatori și a întreprins toate măsurile necesare pentru dezvoltarea programului după evaluarea externă.